

Καλαρρυτιώτικα Νέα

ΔΗΜΗΝΙΑΔΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΑΕΣΜΟΥ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ "Η ΠΙΝΔΟΣ" ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1997 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 68 • ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1985 Δ/ΝΣΗ: ΛΑΜΠΟΒΙΤΙΑΔΗ 3 Τ.Κ. 453 33 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Ο ΜΑΧΗΤΗΣ ΛΥΚΕΙΑΡΧΗΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Κ. ΜΠΑΡΓΙΑΝΝΗΣ

(1944 - 1997)

Ο σύγχρονος άνθρωπος υποταγμένος στην καταναλωτική έγνοια της καθημερινής εικόνας του στα πλαίσια των παρωπιδών της ανεπάρκειας, των απωθημένων, του άγχους, της αγωνίας κ.λ.π. βλέπει τα πάντα στην απόχρωση των ματογαλιών του. Έτσι δεν βλέπει καθαρά, δεν συλλογίζεται ή καλύτερα δεν μπορεί να σκεφθεί σωστά.

Παρά ταύτα υπάρχουν άνθρωποι επιπέδου που δεν είναι απλές αριθμητικές «μονάδες», αλλά προσωπικότητες δυναμικές, πνευματικές και ηθικές οντότητες. Σ' αυτούς ανήκε ο μαχητής Λυκειάρχης, ο αξέχαστος Θεόδωρος Κ. Μπαργιάννης. Αυτοί οι ικανοί άντρες δεν περιγράφονται με προφορικό ή γραπτό λόγο, δεν εξιστορούνται, δεν προσεγγίζονται ψυχικά.

Ο Θεόδωρος Κ. Μπαργιάννης γιος του Κωνσταντίνου και της Ελισσάβετ γεννήθηκε το 1944 στο περιώνυμο κεφαλοχώρι της Πίνδου Καλαρρύτες. Έχει αδέρφια τον Ευάγγελο και την Μαρία παντρεμένοι με ασκέρια παιδιά.

Το 1976 στα Γιάννινα παντρεύτηκε την αρχόντισσα στο ήθος Φωτεινή Παυλίδη, κόρη του ευυπόληπτου Γιαννιώτη Βασίλη Παυλίδη. Μ' αυτήν έφερε στον κόσμο δύο θυγατέρες: την Ελισσάβετ και την Αθηνά. Σήμερα η πρώτη είναι φοιτήτρια, η δεύτερη μαθήτρια Αης Λυκείου.

Ο Θεόδωρος Μπαργιάννης μετά τη Γυμνασιακή του φοίτηση εισάγεται στη Φυσική σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, απ' όπου έλαβε πτυχίο. Υπηρέτησε την Πατρίδα ως έφεδρος ανθυπολοχαγός. Εργάστηκε δόκιμα ως καθηγητής στη μέση εκπαίδευση σε πολλά Γυμνάσια και στη γεραρά Ζωσιμαία Σχολή Ιωαννίνων. Τα τελευταία χρόνια επέβη η Πολιτεία τον προήγαγε σε Λυκειάρχη και υπηρέτησε υποδειγματικά στο 2ο Λύκειο Ιωαννίνων μέχρι τις τελευταίες ημέρες της ζωής του.

Διέθετε επιστημονική κατάρτιση άρτια, οργανωτικές ικανότητες σπάνιες, εργατικότητα, αγάπη στο έργο του, πίστη στο Θεό και τον τόπο. Στην υπηρεσία του ήταν άρχοντας, επιβλητικός, αυτάρκης, άξιος, παλικάρι.

Το βιογραφικό σκαρίφημα είναι απ' τη φύση του γενικό και λιτό, ανίσχυρο να ζωντανέψει τον ψυχισμό ανθρώπων δράσης που θέλησαν, μόχθησαν και

κατάφεραν να βάλουν τάξη και προκοπή στον τομέα της δραστηριότητάς τους, όπως ο Θεόδωρος Μπαργιάννης.

Ξημερώνοντας 16 του Γενάρη, παραμονή του πολιούχου των Ιωαννίνων νεομάρτυρος Αγίου Γεωργίου έφυγε για πάντα από κοντά μας ο αγωνιστής Λυκειάρχης. Άριστος οικογενειάρχης, φλογερός πατριώτης, εξαίρετος επιστήμων, συνετός παιδαγωγός, γενικάς Άνθρωπος (με άλφα κεφαλαίο) και φίλος ο Θεόδωρος. Έφυγε σε ώρα

καρές και στο Γολγοθά της αρρώστιας του Θεόδωρου.

Τα παιδιά του η Ελισσάβετ και η Αθηνά αστέρια. Όλη η οικογένεια νησί από χρυσάφι αγάπης, χαράς, ευτυχίας. Ο Θεόδωρος για την οικογένειά του έκανε θυσίες. Ποιά βάσκανη μοίρα τους ζήλησε! Το σπίτι τους δώμα αισθητής, χειροπιαστής ευδαιμονίας, έκταση ανοικτή όπου βασιλεύε το γέλιο το χτύπησε κεραυνός.

Γράφει ο ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ
(τ. Λυκειάρχης)

Μπαργιάννη στον τόπο μας.

Ο εκπαιδευτικός Θεόδωρος Μπαργιάννης ήταν άριστα καταρτισμένος και στην εκπαιδευτική πράξη διέθετε ήθος σπάνιο που θύμιζε διδασκάλους του Γένους. Πρόσφερε γνώση, ήθος και εναργές παράδειγμα ηθικών αξιών στο βίο του. Πολλές φορές σε ημέρες αργίας του Σχολείου πήγαινε στο γραφείο του στο Λύκειο και εργαζόταν στην πτυχία του ατέλειωτες ώρες, ιδιαίτερα με τους υπολογιστές (κομπιούτερ).

Ο Θεόδωρος Μπαργιάννης ήταν ακέραιος με σπάνια ψυχικά χαρίσματα. Με πίστη στο Θεό και τις διαχρονικές ηθικές αξίες διαπαιδαγωγήθηκε και διαπαιδαγωγήσε τους νέους. Υπηρέτησε δυναμικά, υπεύθυνα, μεθοδικά, άοκνα. Δίκαιος, αντικειμενικός, αυστηρός, επιεικής (όπου χρειαζόταν), φιλελεύθερος, πείσμων, θαρραλέος, δίδαχος άξιος του ονόματος.

Λάτρης ο Θεόδωρος της πολιτιστικής κληρονομιάς, της παράδοσης, της υγιούς μορφής του Ελληνικού βίου, όπως τον διαμόρφωσε η υπερτρισχιλιετής ιστορική και πολιτιστική πορεία του τόπου. Το κάλλος και η αλήθεια της δυναμικής ζωής του

άξιου δουλεπτή δύσκολα προσεγγίζεται.

Φίλε Θεόδωρε, θυμάσαι Λυκειάρχες χαϊρόμαστε το πανηγύρι του Δεκαεπταύγουστου στο χωριό μας καθισμένοι στα σκαλιά της πλατείας. Ο Τόφης μας έστειλε κέρασμα μύρες και μεζέ. Κάποιος είχε πει:

- Λυκειάρχες στα σκαλιάκι; Κι εσύ απάντησες καλόκαρδα

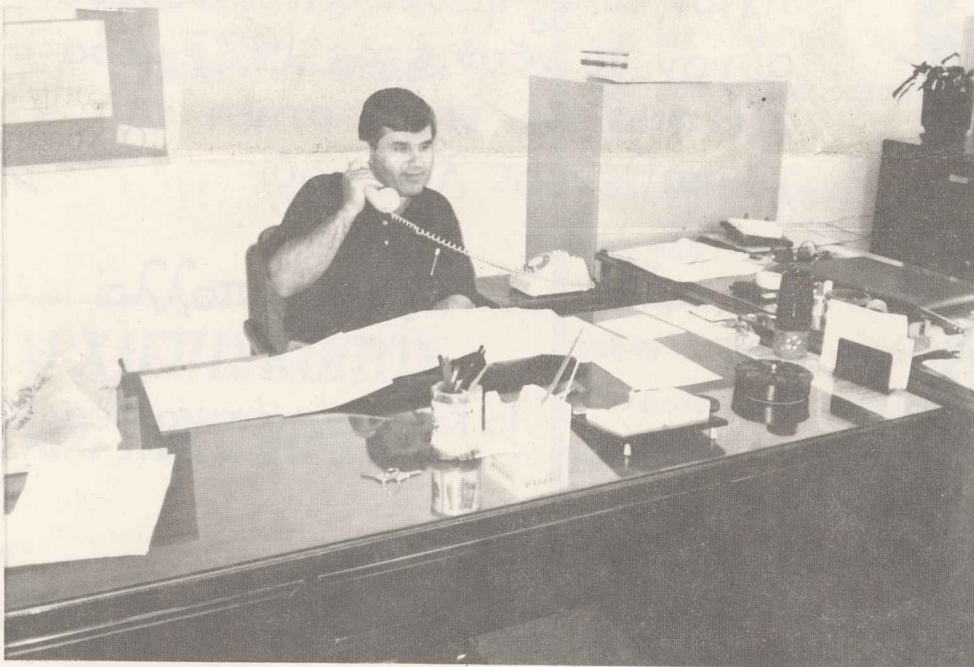
- «Όπου είναι καλύτερα».

Πόση καλοσύνη, πόση ψυχική αρχοντιά!

Δεν θα ξεχάσω, φίλε Θεόδωρε, το φιλικό μας Κυριακάτικο καλημέρισμα καθώς οδεύαμε για τον Αϊ-Νικόλα. Εσύ, η Φωτεινή, η Ελισσάβετ, η Αθηνά και οι σεβαστοί γονείς σου κοντά στο σπίτι του Κώστα Τσόλα κι εγώ πάνω απ' τη βρύση του Φύτρου.

Αξέχαστε φίλε, τα λίγα λόγια μου ως είναι λίγα χαμπάκια απ' το Ρουτζίνι στο νωπό τάφο σου.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

Θεόδωρος Κ. Μπαργιάννης

μέγιστης ωριμότητας. Η κοίμησή του άφησε μέγα κενό στην οικογένειά του, στην Παιδεία και την Πατρίδα.

Στην εποχή μας οι εσωτερικές διαστάσεις, οι ψυχικές, του ανθρώπου που συρρικνώθηκαν, αμαυρώθηκαν, ατόνισαν και υπερανάπτυχθηκαν τα ζιζάνια της αρπακτικής διάθεσης με μωσαϊκό παράνομου κέρδους. Ο καιρός μας «φευ» είναι εποχή καταναλωτικής υστερίας, πνευματικής ατονίας και αφιλίας.

Με τον Θεόδωρο είμαστε συμπατριώτες, μακρινοί συγγενείς, συνάδελφοι (συνυπηρετήσαμε χρόνια) και κυρίως φίλοι. Η φιλία μας σφυρηλατήθηκε στον αγώνα δεκαετιών για το καλό του χωριού μας, στην εκπαίδευση, στην ίδρυση και κυκλοφορία της εφημερίδας «Καλαρρυτιώτικα Νέα», γενικάς στον αγώνα για τον τόπο μας.

Ο Θεόδωρος Κ. Μπαργιάννης ήταν άριστος οικογενειάρχης. Ένας θρίαμβος αγάπης και φωτός για την φαμίλια του. Ευτύχησε να παντρευτεί την Φωτεινή, πραγματικά φωτεινή στις

Ο Θεόδωρος ήταν συνειδητός πατριώτης, αγαπούσε με πάθος τον τόπο μας. Έκφραση του πατριωτισμού του ο μόχθος, τα έργα, η έγνοια για την πατρίδα, ιδιαίτερα για το κεφαλοχώρι μας Καλαρρύτες της Πίνδου που κυριολεκτικά λάτρευε. Η κοίμησή του για το χωριό ήταν μέγιστη απόλαυση. Οι καμπάνες του Αϊ-Νικόλα όταν λυπητερά θρηνούσαν το χαμό του Θεόδωρου και ο αγέρας της Πίνδου έκανε μοιρολόγι τον ήχο τους στα αιματοβαμμένα βουνά μας, έκλαψαν πολλοί με πόνο.

Τί να πρωτοθυμηθούμε από τις πολλές προσφορές του αγώνα του: Το μόχθο για τον Πατριωτικό Σύνδεσμο Καλαρρυτών «Η ΠΙΝΔΟΣ» Ιωαννίνων. Επί προεδρίας του ο Σύνδεσμος απέκτησε ιδιόκτητη στέγη, Πνευματικό κέντρο. Το χορευτικό, η εφημερίδα «Καλαρρυτιώτικα Νέα» και πλείστα άλλα του οφείλουν πολλά. Θα είναι ευχής έργον να γίνει ένα οργανωμένο Συμπόσιον επιπέδου για την πολύπλευρη προσφορά του αγωνιστή Θεόδωρου

Στο χιονισμένο χωριό μας περπατώντας αντίκρυσε ένα ολόφρεσκο γαλανό ουρανό, πάνω απ' τα βουνά της αγέροχης Πίνδου με τα παιδικά γέλια του νέου έτους. Γενάρης μήνας, καρδιά του χειμώνα το κεφαλοχώρι Καλαρρύτες τυλιγμένο σε φρέσκο χιόνι προσφερόταν σε θέαμα κι αράδιαζε μήνες αλαργινές και πρόσφατες. Τα σπάταλα νερά της βρύσης του Φύτρου και του Πάτη στροβιλίζονται με έξαρση και ξετυλίγουν το όνειρο της πλάσης και του μυστηρίου.

Κοντεύει στην αυλόπορτα του σπιτιού του Αρλέτου (τώρα Αντωνίου). Έχει μπροστά μια μερική υποβλητική, νωχελική άποψη του κεφαλοχωριού μας. Μιά διψασμένη σουσουράδα, ένας αριστοκράτης κότσουφας και λίγα τσόνια ξεδιψούν στα νερά της βρύσης του Πάτη και παίζουν με τον αντικατοπτρισμό τους στο ρυάκι. Πιο πέρα λίγα στραγαλινά καλαηδούν μεθυσμένα από ευτυχία στα χιονισμένα σχίνα. Τα καλότυχα πουλιά δε βιώνουν μοναξιά!

Ανάρια τα λίγα τζάκια, που καίνε, απλώνουν ρομαντικούς καπνούς και λεκιάζουν με νόημα ζωής το γαλάζιο ουρανό. Οι καπνοί ενθαρρύνουν τη σωπή του. Ο ρυθμός της μοναξιάς ιδιότυπος σχεδόν αμετακίνητος δεν έλεγε να προχωρήσει. Θυμίζει πείσμα μουλαριού.

Φτερά στη μουδιασμένη διάθεση οι δύο χωριανοί που διαβαίνουν κάτω στη γέφυρα του Τουρτούρη για την αγορά. Η σιγή φαντάζει ερείπιο της μοναξιάς. Ανάρια γαυγίσματα, βραχνά κι αυτά, γέρικα, προσφέρουν ζεστό χρώμα βίου στην καρδιά του διαβήτη.

Αυτοί που είναι πάντοτε στο χωριό είναι οι παλιοί Καλαρρυτιώτες αυτοί που έφυγαν από κοντά μας κι άφησαν σε μας έργα, μνήμες, αξιοβίωτες συμπεριφορές αξιοπρέπειας. Αυτοί στοιχειώνουν το χωριό δυναμικοί, ενάρετοι, ευπρεπείς, αξιόλογοι, Άνθρωποι, σαφώς με άλφα κεφαλαίο.

Ανάμεσα από τις τρεις λιθόκτιστες αυλόπορτες του Αρλέτου πάνω και του Μπακιγιάννη κάτω έχει έντονη την αίσθηση περιφάνης εισόδου στη ζωή, στη βιοπάλη στο χρέος. Σήμερα αυτή η εισόδος είναι αλλοιωμένη από την εγκατάλειψη και την ανεπαρκή και κακόγουστη, πρόχειρη θα έλεγα συντήρηση. Παρά ταύτα η υποβλητική εισόδος μιλάει, συγκαίνει, αφηγείται πολλά, διατυπώνει πειστικά ότι από εδώ πέρασε η υπεύθυνη δουλειά, η τιμή και η ευπρέπεια. Πρόκειται σαφώς για ορατά τεκμήρια αρετών και ανθρωπιάς, υπεύθυνης ζωής.

Οι σκέψεις στη χειμωνιάτικη

Εμείς κι ο τόπος μας

ΓΝΩΡΙΜΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ

Γράφει ο Ιωάννης Γ. Θεοχάρης

πρωινή περιπλάνηση των Καλαρρυτιών δεν λένε να καταλαγιάσουν. Οι ώρες συνεχίζουν την ευχάριστη πορεία τους και το ακοίμητο ρολόι του Αη-Νικόλα σηματοδίδει την ώρα με δέκα βραχυσσασμένους χτύπους. Τα γύρω ράθυμα, πνιγμένα στη μοναξιά, παίρνουν όψη αινιγματική. Δύσκολο να βρει λόγια, κατάλληλα λέξεις για τη φανέρωσή της. Αυτή

τους περήφανο βλέμμα το στοχασμό των βουνών μας. Μακάρι να κατέχαμε τη λαγάρη και υψηλή σκέψη τους.

Οι Καλαρρύτες κάθε εποχή, ιδιαιτέρως τα χειμώνα, διαθέτουν μια απεραντοσύνη στο χώρο, στο μύθο, στο θρύλο, στο τραγούδι και την προκοπή, όπως η χιονοσκεπαστή Πίνδος. Η καθημερινή κι ανέμελη ευχάριστη

χειμώνα στην αχλύ της μοναξιάς έχει τις απροσδιόριστες χαρές της κοντά στο τζάκι τους ανθρώπους της φαμίλιας, τους συγχωριανούς που μένουν μόνιμα στο χωριό και τους πολλούς επισκέπτες του Σαββατοκύριακου που συχνά ανεβαίνουν στο χωριό και κοντά στη γαλήνη, τη θαλπωρή και τα πραγματικά όνειρα ζουν χαρούμενοι κι ευτυχημένοι.

Ο πρωινός χειμωνιάτικος ήλιος, ήλιος με δόντια, αλλά ήλιος, ανηφορίζει νωθρός, άκεφος, κουρασμένος. Παρά ταύτα, έστω και νωχελής σκεπάζει το χωριό με φως τρυφερή θαλπωρή, χαμόγελα και χάδια. Δεν αφήνει κανέναν παραπονεμένο, είναι καταδεκτικός και ομιλητικός δικός μας.

Η άσπρη παρουσία περαστικού στην απέραντη μοναξιά τον ανεβάζει, τον χαροποιεί, του αφαιρεί τα δεσμά της μοναξιάς. Την ώρα που η καρδιά του διψάει για έναν λόγο, μια λέξη, μια καλημέρα, μια χειραψία δεν πιστεύει στα μάτια του. Ο προσεκτικός, αθόρυβος, χαρούμενος βηματισμός ανθρώπου στο χιονισμένο λιθόστρωτο του δίνει φτερά, υπόσταση παρουσία. Αυτό που δεν λογιόταν να είναι μπροστά του περπατάει, πλησιάζει και καλημερίζει:

- Καλημέρα. Γιάννη εδώ; Ποιος λύκος χάθηκε στο βουνό;

- Γειά σου Χριστόφορε, Καλαρρυτιώτης είμαι κι εγώ και ήρθα στον τόπο μας.

- Χαίρομαι για την αφεντιά σου. Πως το 'χεις τ' ασκέρει; Πέρα για πέρα καλά:

Ο καλοσυνάτος Χριστόφορος απροσποίητος, ανυπόκριτος, ειλικρινής και ίσιος μιλούσε απλά, ήρεμα, χωρίς προσωπείο, μόνο με πρόσωπο και μέτωπο ψηλά. Ο λόγος του αργός, σύντομος νοηματισμένος, θύμιζε ρυθμό ξεχασμένου βουνίσσιου ρυακιού ανάμεσα από βράχια. Αγγίζει το νου του συνομιλητή και τον αφήνει άναυδο με την ειλικρίνειά του. Ίσιος άνθρωπος. Μπορείς να τον κουβεντιάσεις. Η κουβέντα τους συνεχίστηκε:

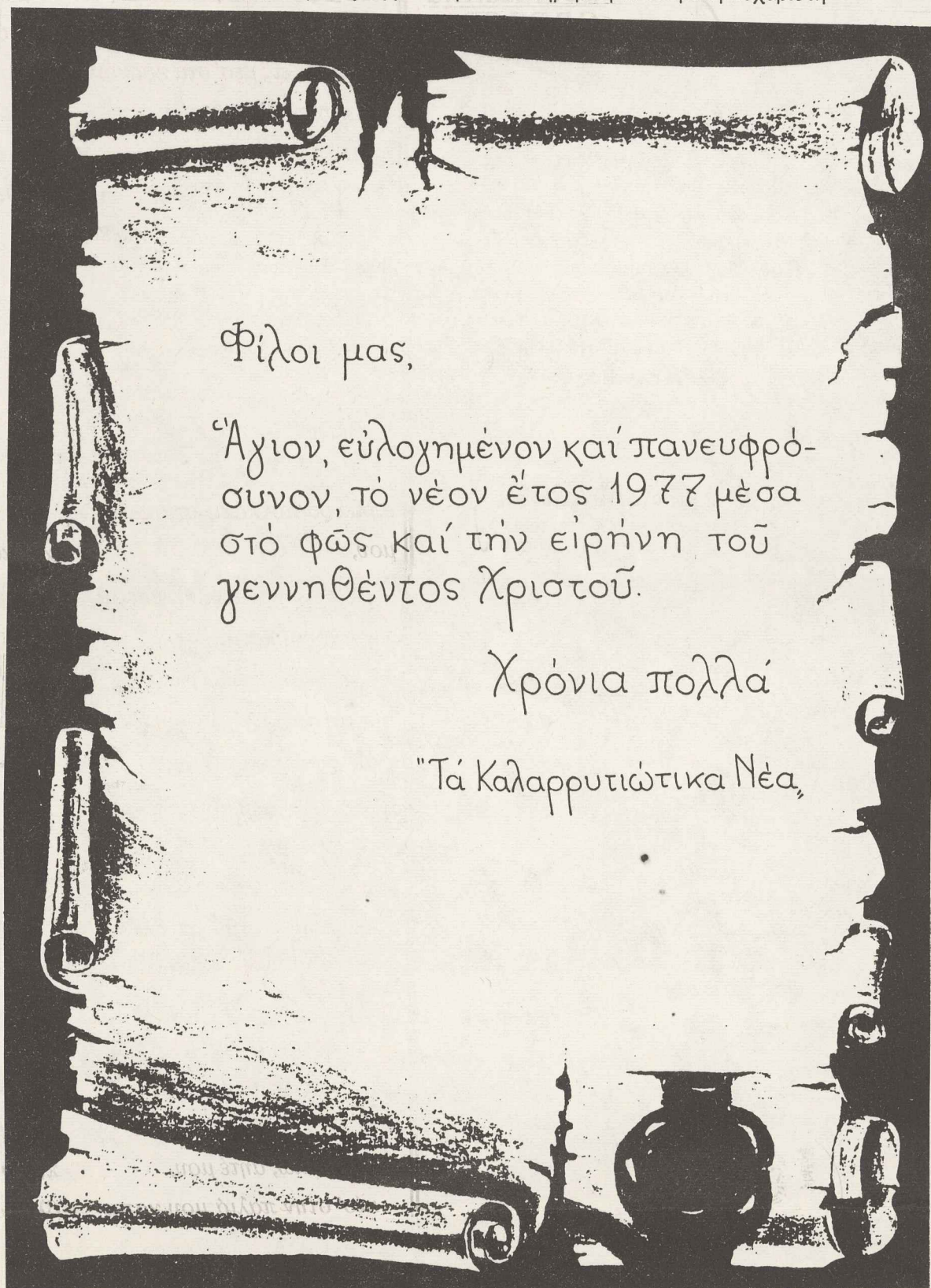
- Χριστόφορε, τα χελιδόνια έρχονται την Άνοιξη και το χειμώνα τα περιστέρια.

- Καλά τα λόγια, αλλά να 'ρχεστε. Μη ρίχνετε πέτρα στην Πατρίδα, δεν τα θέλει ο Θεός και ο Αη-Νικόλας. Έχει υγεία το χωριό μη το ξεχνάτε!

Ο Χριστόφορος είχε καρδιά, αισθήματα και νου και στο συνομιλητή του όριζε σάσισμα ορεινής αστραπής με τις καίριες επισημάνσεις του. Καθαρό μυαλό.

- Πάμε για τσίπουρο; συνέχισε ο ξεμάχος. Η συνέχεια του πρωινού του περιπατού στο καφενείο του χωριού για τσίπουρο με μεζέ.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

ΕΥΧΕΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΜΑΣ

κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ

Τῷ Ἐντιμωτάτῳ
κυρίῳ Ἰωάννῃ Γ. Θεοχάρει
τ. Λυκειάρχῃ
Δωδώνης 21

452 21 Ἰωάννινα
GREECE

«Παιδίον ἐγένεθαι ἡμῖν,
γίος καὶ ἐδόθη ἡμῖν» (Μκ. 9, 6)

Εὐλόγεθα ὅπως ἡ χάρις τοῦ ἑνανθρωπήσαντος
γίου καὶ λόγου τοῦ Θεοῦ ἐπισκιάσῃ ἡμᾶς καθ'
ὅλον τό ἔτος ἔτος.

† ὁ Κωνσταντῖνούπολεως

Χριστούγεννα, 1996

ΕΥΧΕΣ ΤΟΥ τ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

ΑΜΕΡΙΚΗΣ κ.κ. ΙΑΚΩΒΟΥ

Κύριον
Ἰωάννην Θεοχάρην
Δωδώνης 21
452 21 Ἰωάννινα

Χριστός ἐπὶ γῆς ὑψώθητε! Φθάνει τό κύτταγμά μας στή γῆ.
Δέν ἔχει νά μᾶς δώσει οὔτε τήν ἀγάπην οὔτε τήν εἰρήνην. Εἶναι ἀκόμη
φρεσκοσκαμμένη γεμάτη ὁμαδικούς τάφους ἡ γῆ.
Ἄλλ' ἕνα οὐρανόδρομο ἀστέρι μέ στόχο του νά φωτίσει τό νοῦ
καί τήν καρδιά μας ξεπροβάλλει στόν οὐρανό μέ τόν γλυκό ἀπόηχο
τῆς ἀγγελικῆς δοξολογίας: «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καί ἐπὶ γῆς
εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Ἄς προσευχηθούμε ὅλοι μαζί γιά τήν ἐν καιρῷ ἐπαλήθευσή της.

Μέ τήν ἀγάπην τοῦ νεογέννητου Χριστοῦ

Ἰ.κ.κ. Βαρθολομαῖος

Χριστούγεννα 1996

Στο Σταυραητό

ΚΩΣΤΑΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ

Από μικρό κι απ' άφαντο
πουλάκι, σταυραητό μου,
παίρνεις κορμί με τον
καιρό και δύναμη κι αγέρα
κι απλώνεις πήχες τα
φτερά και πιθαμές τα νύχια
και μέσ' στα σύγνεφα
πετάς, μέσ' στα βουνά ανεμί-
ξεις·
φωλιάξεις μέσ' στα κράκον-
ρα, συχνομιλάς με τ' άστρα,
με τη βροντή ερωτεύεσαι κι
απιδρομάς και παίζεις
με τ' άγρια τ' αστροπέλεκα
και βασιλιάν σε κράζουν
τον κάμπον τα πετούμενα
και του βοσκου οι πετρίτες.
Έτοι γεννήθηκε μικρός κι ο
πόθος μου στα στήθη,
κι απ' άφαντο, κι απ'
άπλευρο πουλάκι, σταυραητό
μου,
μεγάλωσε, πήρε, φτερά,
πήρε κορμί και νύχια
και μον ματώνει την καρ-
διά, τα σωθικά μου σκίζει·
κι έγινε τώρα ο πόθος μου
αητός, στοιχειό και δράκος
κι εφώλιασε βαθιά - βαθιά
μέσ' στ' άσαρκο κορμί μου
και τρώει κρυφά τα σπλά-
χνα μου, κουφοβοσκάει τη
νύστη.
Μπεζέρισα να περπατώ
στον κάμπον τα λιοβόρια
θέλω τ' αηήλου ν' ανεβώ· ν'
αράξω θέλω, απέ μου,
μέσ' στην παλιά μου κατοι-
κιά, στην πρώτη τη φωλιά
μου,
θέλω ν' αράξω στα βουνά,
θέλω να ξάω μ' εσένα.
Θέλω τ' ανήμερο καπρί, τ'
αρκούδι, το πλατόνι,
καθημερινή μου κι ακοιμή
να τα 'χω συντροφιά μου.
Κάθε βραδούλα, κάθε αυγή,
θέλω το κορμί τ' αγέρι
να 'ρχεται από τη λαγκα-
διά, σαν μάνα, σαν αδέρφι

να μου χαϊδεύη τα μαλλιά
και τ' ανοιχτά μου στήθη.
Θέλω η βρυσούλα, η ρεμα-
τιά, παλιές γλινιές μου αγά-
πες,
να μου προσφέρουν γιατρι-
κό τ' αθάνατα νερά τους,
θέλω του λόγγου τα πουλιά
με τον κελαιδισμό τους
να με κοιμίζουν το βραδυ,
να με ξυπνούν το τάχυν.
Και θέλω να 'χω στρώμα
μου, να 'χω και σκέπασμά
μου
το καλοκαίρι τα κλαριά και
το χειμώνα τα χιόνια.
Κλωνάρια απ' αγριοπρίνα-
ρα, φουρκάλες από ελάτια
θέλω να στρώνω στοιβα-
νιές κι απάνου να πλαγιάζω,
ν' ακούω τον ήχο της βρο-
χής και να γλνκοκοιμείμαι.
Από ημεροδοντרון, αητέ,
θέλω να τρώω βαλάνια,
θέλω να τρώω τυρί αλαφι-
ού και γάλα απ' άγριο γίδι.
Θέλω ν' ακούω τριγύρω
μον πένθα κι οξιές να σκού-
ζουν,
θέλω να περπατώ γκρε-
μούς, ραϊδιά, ψηλά στεφάνια,
θέλω κρεμάμενα νερά δεξιά
ξεροβιά να βλέπω.
Θέλω ν' ακούω τα νύχια
σσν να τα τροχάς στα βράχια,
ν' ακούω την άγρια σου
κραυγή, τον ίσκιό σου να
βλέπω.
Θέλω, μα δεν έχω φτερά,
δεν έχω κλαπατάκια, και
τυραννιέμαι, και πονώ και
σβήναι νύχτα μέρα
Παρακαλώ σε, σταυραητέ,
για χαμηλώσουν ολίγο,
και δος μου τις φτερούγες
σου και πάρε με μαζί σου,
πάρε με απάνου στα βουνά,
τι θα με φάν ο κάμπος!

ΚΩΣΤΑΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ

ΠΟΙΗΣΗ

Στέφανου Μπολέτον

ΑΡΟΔΑΦΝΟΥΣΑ
(η λυρική άποψη)
ΚΥΠΡΟΥ ΧΡΥΣΑΝΘΗ

Οι μαργαριταροκλωστές έλαμπαν στον λαμό της διπλής σειράς το μάλαμα στη λάμψη των μαλλιών της. Γαρούφαλλο το βάδισμα που το κτυπάνε οι αύρες, τ' ανάστημά της καλαμιά στη βεργολυγεράδα. Μάτια κι αν ήταν ξάβερνα, βροκόλουρα το βλέμμα: Κι ανοίξαν οι ασημόβρυσες κι εσκύψαν οι ουρανοί μας κι η απάνω στράτα ασήμωσε και γέμισε ζουμπουλιά. Ψυχή της Κύπρου, τραγουδά τ' άνθινο πέρασμά σου. Μυροκοπιά το καθετί στ' ανάσασμά σου και λάμπει ξάστερο στη χρυσαφιά ομορφιά σου κι όπου το πόδι σου πατά ρόδα βλασταίνουν κι όπου το βλέμμα σου κοιτά φεγγαρία βγαίνουν. Μεσ τα τριαντάφυλλα, ας πνιγούν τα μονοπάτια κι ας λαμπρουργαθούν οι πέτρες - ήλιοι, μάπα, καθώς περνάς σαν το φτερό, σαν τ' ανθολοί, σαν το φιλί τ' αρπακτικό, σαν τ' ανθολοί. Ανθούς τα δέντρα βγάανε στο γέννημά σου κι ανθούς οι στέρφες πέτρες στο μεγαλωμά σου. Ανθοί θα βγουν στ' Αντίπερα στο παντρεμά σου. Κι οι μεταξένες φορεσιές σου πλουσιμμένες, μέσα αργυρές, διπλές κι απέξω χρυσομένες, ανάλαφρες, σπαρταριστές, φιλιά της πάνκης, βαμβάκι του καπνού κι ατλάτι της αράχνης. Δός μου, κυρά, τον χρυσοπλουμιστή σου πόθο, δός μου τη συλλογή σου γύρω να τη νιοάδω, ή ρίξε κεραυνό στην κεφαλή μου πάνω σαν τ' άρρωστο κλωνί να γύρω να πεθάνω.

Γαρούφαλλα τα πνίγανε τα λιακωτά κι οι γλάστρες με τον ψιντρό βασιλικό και με τη μαντζουράνα. Άχουαν παιχνίδια στις αυλές και το κροσί γελάει. Τ' αρχοντολόι γληνετοκοπά και την Αραδαθνοούσα τριαντάφυλλο, εκατόφυλλο, τον σπιτιού φεγγάρι, την τραγουδάνε με βιολιά, την τραγουδούν με λόγια, την τραγουδούν με στεναγμούς, με γιούλια καρδιοκτύπα. Κι ο νοικοκύρης λαμπερός τέτοια τραγουδία λέει: 'Όποιος κι αν έρθει σπιί μας τριαντάφυλλο τον λέμε. Η κύττα ακνίζει φαγιτό, ροζίζουν τα ποτήρια, τα βλέμματά μας λάμπουνε, παίζογελά η καρδιά μας. Λοιπόν, γιατί στεκόμαστε; Το καθετί δικό σας: της γης μας τα γεννήματα, των δέντρων μας οι σπάρες, ότι τα χέρια πλάθουνε, της προκοπής σημάδια. Πεντάδικά σας προπαντός ή γίασεμιά καρδιά μας Εσείς να τρώτε, φίλοι μου, κι εγώ θα σας δηγιέμαι: 'Μια Κυριακή τριαντάφυλλο σε χρυσάφι πανέρι, του Γιάννου, του Μωρόγιαννου, του μωροπλανεμένου χροσά στεφάνια πλέκανε τριαντάφυλλα παρθένες. Τον πλάνεψε τ' αναλυτό βενέτικο λογάρι, τ' αμπέλια με τους ξωμάκους, τα πρόσνια ελιοφόρια και τα χωράφια τα πακνά με τους πολλούς ζευγάδες κι αφήνις την αγάπη του κι άλλη γυναικα παίρνει.

Κι η Λυγερή ψυχομακά, βασιλικού κλωνάρια που το κατασεστήμερο με βιά κορφολογήσαν. Τρεις φίλες συντοπίτισσες, της γειτονιάς οι πρώτες, κινήσαν κι ανεβήκανε σκαλί και σκαλοπάτι τ' αντίφορο της γειτονιάς και στο περβόλι μπαίνουν. Στα μυρομένα λιακωτά σε καρδιά κρεββάτι τη Λυγερή αγαντέψανε να πολεμάει τον Χάρο. Σίκου, κοπέλλα λυγερή, και δέσε την καρδιά σου μες τα μερσίσια τα κλωρά κι αυτά τα δάκρυά σου μες τη μουσική αποσφόγγισή τα και μέσα στα μετάξια. Ποιά αγάπη δεν έχει καύμούς και δάκρυα ποιά αγάπη; Και ποιά αγάπη δε νικά τ' ανθοκωνσταντινά;.

- Γενάρη, φλέβες άνοιξε στις ρόγες των βυζιόν μου γάλα να τρέχει ποταμός να θρέψω το παιδί μου, Μάρτι μου, με τα λουλούδα, κι' Απρίλη, με τα ρόδα και, Μάη μου, μάγεψε τον νιο κοντά μου να γυρίσει, τον Γιάννη, τον Μωρόγιαννο, τον μωροπλανεμένο. Καβάλα στη χρυσομούλα, μ' ολόχρυσο ζωνάρι, πεζεύει στο πεζούλι μου κοντά στο κρύο πηγάδι. Ζητά νερό να ξεπλυθεί, νερό να ξεδιψάσει κι αντί νερό, παίρνει φιλή και δυό φορές δηψάει: «Ασημολυκοζύματι και βαμβακοστηδάτι χαλιδονογλυκόκειλη και χακαρογλωσσάτι, έχεις τριανταφυλλόβρυσή πάνω στα μάγουλά σου και στάζει το ροδοσταγμά και τρέχει στα λαιμά σου». Πλανεύτηκα και χάθηκα μες τη φωλιά αγκαλιά του. Και το πρωί τριαντάφυλλα με εγώ τη μέρα χάνω. Καβαλάκι τη μουάλα του και φεύγει με τον ήλιο, για να γυρίσει δίπλα μου τη νύκτα με τον δρόσο. Κι η νύκτα ξαναγύρισε με ετούτος δε γυρίζει. Τρέμω κατάρτα να του πω κι ας μ' έχει λησμονήσει κι ας μ' άφησε κατάμονη σαν καλαμιά στον κάμπο, σπέρνουν, θερίζουν τον καρπό κι' η καλαμιά απομένει». Κι ο βασιληάς, τραγουδιστής, απ' την πολλή λακτάρα τη διαμαντένια του καρδιά μες το τραγούδι δείχνει:

Το σπιί σας τριαντάφυλλο και γίασεμ ή καρδιά σας κι οι τρόποι σας γαρούφαλλα που κόσμο αιχμαλωτίζουν.

Συν. στη σελ. 5

Στον τόπο μας με Η Ομόνοια

Αποψη Καλαρρυτιών

Ενα ήρεμο, ένα γεμάτο, ένα ανθρώπινο βλέμμα αντικρίζει τις μονιασμένες οικογένειες, στις προκομμένες κοινωνίες, στους πραγματικά πολιτισμένους ανθρώπους, όπου συνοικεί η ομόνοια. Χειμώνας, το τζάκι στη σπιτομάνα (=καθιστικό) έκαιγε και η νοηματισμένη οικογενειακή κουβέντα είχε πάρει το δρόμο της. Τα αδέρφια Δημοσθένης και Αγλαΐα, μαθητές Λυκείου συζητούν. - Η ομόνοια, δηλαδή η ταυτότητα γνώμης, άποψης, αισθημάτων, ακόμη η αρμονική διαβίωση και συνύπαρξη των ανθρώπων δεν είναι λόγια, είναι πίστη στις αξίες, συμπεριφορά, τρόπος ζωής, έκφραση ανωτέρου ανθρώπου, αξιοβίωτη ζωή. - Σωστά, Δημοσθένη, έτσι είναι. Η λέξη ομόνοια είναι αρχαία Ελληνική [<αρχ. ομόνοια < ομόνοος < ομού + νόος-νοος] και σημαίνει αυτά που είπες: ομοφροσύνη, διάθεση για αρμονική συμβίωση. - Εδώ, Αγλαΐα, βρίσκεται το ζητούμενο στην: αρμονική συμβίωση στην οικογένεια, στη γειτονιά, στην κοινωνία, παντού. Το εμπόδιο ξέρεις που βρίσκεται; Μέσα μας, στο είναι μας, στο χαρακτήρα μας. Αγκάθι που τραυματί-

Οι τρεις Μεγάλοι Ιεράρχες

Το γνήσιο δημοτικό τραγούδι είναι έργο άπειρης ομορφιάς του πολύπαθου και πολυβασανισμένου λαού μας.

Για να ξέρουμε τι λέμε το επίθετο: γνήσιος, ια, -ιον [<αρχ. γνήσιος < γένος < γίννομα] σημαίνει νόμιμος (για παιδιά), πραγματικός, αληθινός, αγνός, ανόθευτος. Επομένως όταν λέμε γνήσιο δημοτικό τραγούδι εννοούμε το ανόθευτο, το αυθεντικό.

Το δημοτικό τραγούδι είναι υπέροχο ξέσπασμα της καρδιάς του μεγάλου λαού μας σε χαρές και λύπες. Παρουσιάζει με τρόπο συγκλονιστικό την ψυχρή του Ελληνά. Παραθέτουμε ένα δημοτικό τραγούδι:

«Κόκκιν' αχειλί εφίλησα κ' έβαψε το δικό μου,
και στο μαντήλι το 'συρα κ' έβαψε το μαντήλι,
και στο ποτάμι το 'πλυνα κ' έβαψε το ποτάμι,
κ' έβαψε η άκρη του γιαλού κ' η μέση του πελάγου.

Κατέβη ο απτός να πιεί νερό κ' έβαψαν τα φτερά του,

κ' έβαψε ο ήλιος ο μισός και το φεγγάρι ακέριο».

τους ανθρώπους μας Οι ομορφιές της ορεινής ενδοχώρας

Η ζωή είναι ένα πολύπτυχο ομορφιάς, χαράς και προκοπής. Ο δρόμος μας, η πορεία στη ζωή, ίσως οι παρωπίδες της ανεπάρκειάς μας μας εμποδίζουν να δούμε, να παρατηρήσουμε, να χαρούμε τις όμορφες πτυχές

της. Αφού δεν τις βλέπουμε τις ομορφιές της ζωής, με την μέγιστη αξία τους, πως μπορεί, πως είναι δυνατόν να τις εντοπίσουμε να τις βρούμε, να τις ζυγιάσουμε, να τις εκτιμήσουμε, να τις χαρούμε, να απολαύσουμε τη μοναδικότητά τους;

Η θεία Αντιγόνη είχε μια ευγενική χειρονομία κατά την επίσκεψή μας να μας χαρίζει λίγο βασιλικό. Αυτά τους καλοκαιρινούς μήνες. Το χειμώνα έβρισκε τη συνέχεια της βρίσκες.

Άποψη Καλαρρυτιών

ευγενικής της χειρονομίας. Κατέβαινε στον χιονισμένο κήπο και στον όχτο, κάτω απ' το βράχο φύτρωναν μανουσάκια, όμορφα και μοσχοβολισμένα. Μάζευε και τα πρόσφερε.

Η προσφορά της θείας Αντιγόνης μας ενθουσίαζε, μας συγκινούσε και μας γέμιζε μ' ένα σπάνιο συναίσθημα χαράς.

- Που τα βρήκες θεία στο κατ-χείμωνο;

- Όταν θέλεις και αγωνίζεσαι τα βρίσκεις.

Ομόνοια

Την τεράστια ευεργετική δύναμη της ομόνοιας είχαν επισημάνει οι Αρχαίοι Έλληνες διανοητές, αλλά και ο πολύπαθος και πολυβασανισμένος λαός μας. Παραθέτουμε ελάχιστα γνώμικά και παροιμίες που αναφέρονται στην ομόνοια.

1) Άνευ δε ομονοίας ούτ αν πόλις ευ πολιτευθεί ούτ οίκος καλώς οικηθείη», Ξενοφών (Απομν. Δ, IV, 17)

Χωρίς ομόνοια ούτε η πόλη μπορεί να διοικηθεί καθώς πρέπει, ούτε η οικογένεια.

2) Από ομονοίης τα μεγάλα έργα, και ταίσι πόλισι τους πολέμους δυνατόν κατεργάζεσθαι, άλλως δ' ού». Δημόκριτος (Ανθ. Στοβ Μ.Γ, 40)

Η ομόνοια δημιουργεί τα μεγάλα έργα και μόνο μ' αυτήν μπορούν να θγαίνουν νικήτριες οι πόλεις στους πολέμους.

3) «Η ομόνοια χτίζει σπιτί κι η διχόνοια το γκρεμίζει».

4) «Όπου υπάρχει ομόνοια υπάρχει Θεού πρόσωπο».

5) «Όπου υπάρχει ομόνοια υπάρχει δύναμη».

6) «Όταν τα σκυλιά τρώγονται, ο λύκος τρώει τα πρόβατα».

7) «Κάλλιο λάχανα με ομόνοια, παρά μέλι με διχόνοια».

8) «Κάλλιο λάχανα με γέλια, παρά ζάχαρη με γκρίνια».

9) «Αβάσταχτο κακό της πεθεράς η γκρίνια».

Ο Καλαρρυτιώτης

ΠΟΙΗΣΗ

Συν. από τη σελ. 4

Καλοκαρδιά - καλοκαρδιά μονάχα τ' όνομά σας. Τα λόγια σας χρυσαφικά στην Πόλη πλουσιμμένα. Εσείς να τρώτε, φίλοι μου, κι εγώ θα σας δηγιέμαι: «Θα σου 'πρεπαν πανίσχυρες πατρίδες για πατρίδα και πλάσες πιο βασιλικές γι ανα τις διαφεντείνεις παρά πατρίδες ξωτικών κι ανεμικών κι πλάσες. - Κόρη, για δος μου θάνατο, κόρη, για δος μου πάθος. Λιβάνια στο ξωπόρι σου και στην απλή σου σμύρνα κι αραβικές μουσκόπισσες στίβες και στίβες καίω με αυγή κι απομestήμερο, βραδυές και μεσονύχτια. Πάρε με σκλάβο δουλευτή και μπιστικό δραγάτι. - Δεντρογαλιές τα ψέμματα, τα λόγια σαν τα ξόρκια και τα ξεμωστηρέματα θανατικά βοτάνια στις κύτρες κάποιος μάγισσας και μίας ξωδής φτιαγμένα. Μα την παρθένα μου τιμή της προσοχής τα μάτια σα δράκοι, σιδεροδρακοι κι ακρίτες την φυλάγουν. Για να πειστώ στα λόγια σου δοκίμα θα σου βάλω, δοκίμια, ερωτοδοκίμα δαιμονοκατωμένα.

Κι αρχίζουνε τα δίστιχα ερωτολαβητρία, κλωνιά βασιλοκόκλωνα, διπλομαργαριτρία κι αρχίζουν τα εκατόλογα που τελειωμό δεν έχουν κι οι παροιμίες αρχίζουνε, τα χρυσοπαραιμύδια, τα καθαρολογήματα κι οι πλάνοι γλωσσοδέτες κι αρχίζουνε τα ανιγμάτια κι αρχίζουνε οι μπαλάντες. Στα δίστιχα ρηγόπουλο, στις παροιμίες διδάσος, στα παραιμύδια ασύγκριτος, στα ανιγμάτια προφήτης, στα καθαρολογήματα ποτάμι αποδονίσιο και στις μπαλάντες ξωτικό βιολί κελαδισμένο. Μα το στερνό δοκίμι της, δοκίμι του θανάτου. Στ' απόκρινο κι απόξενο της αρρωστίας πηγάδι -κι όμως καθρέφτιζε λαμπρό των ουρανών τα κάλλη, τον ήλιο κοσμογύριστο, την πούλια ονειροπλέκτρα, και τ' άστρα μάπα και φτερά κάποιος ερωτοκρίτρες και το φεγγάρι δίστιχο της κρητικής αγάπης, τον ξαυοστόν αυγερινό τραγουδιστή λυράρη - στ' απόμερο κι απόξενο της αρρωστίας πηγάδι να κατέβη μεσήμερα το χρυσοδοκιμυλίδι το μυθικό και ξωτικό να βρη να της το φέρει. Σκαλί - σκαλί κατέβηκε μα η Πνίχτρα τον αρπάζει μες τα δαιμονοξάβερνα και μες τα ξωδιοβρόκια και ο νιος καπνοσκορπίστηκε κι η Πνίχτρα χακανίζει. Γειά και χαρά που πνίγηκες σ' ερωτικό δοκίμι, του πηγαδιού αγαπτική, γαμπρέ της μαύρης Πνίχτρας. Όποιος για την αγάπη του πεθαίνει, δεν πεθαίνει. Καλοτεχνίες μάστοροι στις ζωγραφιές τον ρίχνουν, στα μάγουρα τον γράφουνε ρηγάδες σκαλιστάδες κι άρχονται στιχομίστορες μες τα φτερά του στίχου με κίλινες - δυό χρυσόβουλες ημίθεο τον σφραγίζουν και στους μελλομένους καρούς εκδόνα και κορόνα, βυζαντινό αριστούργημα, θα μένει, δεν πεθαίνει, όπως τ' αρχαία τα μάγουρα, οι αρχαίες οι ραφωδιές, τα μέλη τα πινδαρικά και των δραμάτων τ' άνη. Γειά και χαρά που πνίγηκες σ' ερωτικό δοκίμι, του πηγαδιού αγαπτική, γαμπρέ της μαύρης Πνίχτρας».

Κι ο νοικοκύρης του σπιτιού τους ξένους προβοδάει: «Η διαλεκτική σας συνιροφία σαν ομορφιά θα μένει στα σπιτία μας να τριγυρνά, να τα καϊδολογεί».

«Πύργους λογάρι στοίβασα, κλωστές μαργαριτάρι κι έδεσα γύρω την αυλή κι ασήμωσα τον πράκτι κι έσπειρα μέσα στις βραγιές της ζωοειροπτερές μου. Μήλας μίλημα καρδιάς ν' αναστηδή η καρδιά μου. Κι σκαρτάσανε τα ανιγμάτια, το πρωτοπεριγράμμά της. Κι ακοδοήθηκε η απάνταση, πρώτη ξανθοούλα νύκτι».

Μανουάλη ασπινοπούλιμστο που λάμπει στην ασπράδα κι απάνω του λαμπάδα στέκει σα λεύκα στο βουνό, τι να 'ναι αυτό αποκρίστος. - Το κορμί σου.

Σαν παίζανε, σαν παίζανε μες την τριανταφυλλιά δυό γαλανιά πουλιά πετάτικαν απ' την φραγή και τ' άρπασαν δυό φίδια - Τα δυό σου φρόδια.

Σκαρμένο ροδί κόκκινο γεμένο στο κλωνάρι με τις σειρές μαργαριτάρι κ' οι χάντρες του να νεύουνε στο διωσμένο κάμα. - Τ' ωραίο σου στόμα.

Μέλι απλωμένο μες το φως, φλουριά κλωνί - κλωνάρι, στη μέση τ' αλωνιού σπάρει, φύλλα που πέφτουν χρυσαφιά μες την καρδιά του δάσου. - Τα μαλλιά σου.

Το γίασεμ στη γειτονιά το μοσκοβολισμένο ακρόγιολο ανθημένο, στάλεις νερά να σπάσουν κλωνιές - κλωνιές κομμάτια. - Τα δυό σου μάτια.

ΚΥΠΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΗΣ
«ΑΡΟΔΑΦΝΟΥΣΑ»
(η λυρική άποψη)
απόσπασμα

Καλοκαίρι, Αύγουστος μήνας, χαρά Θεού. Η γαλήνη του δειλινού με τα διάφανα χέρια της αγκαλιάζει το χωριό που έχει έντονη όψη πανηγυριού. Η χαρά συναντά και τους

πονεμένους και ξαλαφρώνει την καρδιά τους με δάκρυα. Ένα μόσχοβολισμένο κλωνί βασιλικού μοιάζει το ξέγνοιαστο χωριό απλωμένο στις χαρούμενες αυλές και τα ευφρόσυνα καλντερίμια.

Στον καιρό μας έχουν γεράσει κι οι εποχές. Στην ορεινή ενδοχώρα, στο κεφαλοχώρι της Πίνδου Καλαρύτες έμειναν ανέπαφες ή μάλλον ξανάνιωσαν. Το θέρος στο χωριό μας είναι ανυπόφορα ρομαντικό με σπάταλη κίνηση και ζωή. Παντού γέλια κι ελπίδες στα περσινά και τις αλησμόνητες εσπέρες.

Απόγευμα, ο κουρασμένος, αναμμένος, πορφυρός ήλιος της Πίνδου κατηφορίζει στις Νύφες της Πουλιάνας. Έντονη η μαγική προσέγγιση του δειλινού στις καρδιές των διαβατών και των χωριανών και στους δροσερούς ίσκιους της αυλής στα πεζούλια κάτω από μουρίες και κλήματα.

Στο Μπαργιανιάτικο η αρχόντισσα Φωτεινή και ο ακουράστος, αεικίνητος και καλοσυνάτος Θόδωρος ανάμεσα από τους ευτυχισμένους τους γονείς μπάραμπα Τάκη και θεία - Σάβα και τα βλαστάκια τους Ελισάβετ και Αθηνά με σκέπη ένα καταγάλανο ουρανό, το φως της εσπέρας και τα τραγούδια των στραγαλιανών της μουριάς και του κότσουρα της ρεματιάς απολαμβάναν την ευτυχία τους. Η καρδιά τους είχε ντυθεί απαλά, φυσικά, χαρούμενα χρώματα. Οι ώρες τους είναι από μάλαμα και διαμαντόπετρες.

Ο Θόδωρος, ήλιοκαμένος απ' τις διακοπές, και το ψάρεμα με το ψαροντούφεκο στην Πρέβεζα χαϊρόταν την οικογενειακή ευτυχία, την ανάσα της ορεινής δροσιάς της βεράντας και απολάμβανε γλυκό απ' τη Λάρισα, καφέ Γιαννιώτικο και νερό απ' τη νεραϊδόβρυση του Παράσχου.

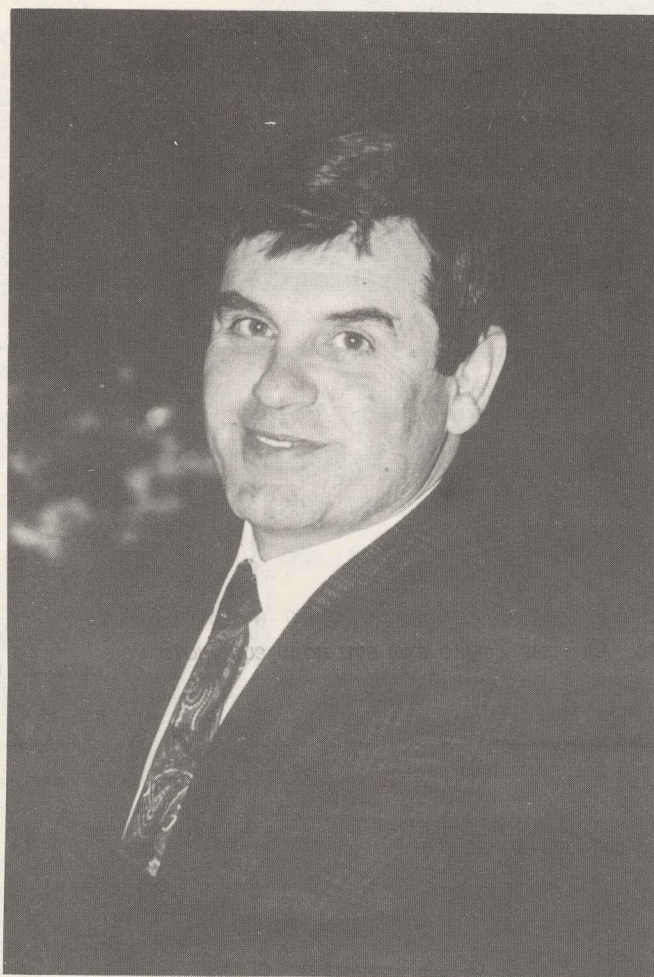
ΘΕΟΔΩΡΟΣ Κ. ΜΠΑΡΓΙΑΝΝΗΣ

Λυκειάρχης

Ημέρες Αιθρίας

Μικρές χαρές, καθημερινές, ανθρώπινες που μας έχουν λείψει, έχουν ληλητηθεί από τους σύγχρονους ρυθμούς ζωής. Έχουμε χάσει το δρόμο, ποιός θα μας δείξει το σωστό δρόμο, τον πραγματικό

Μικρές χαρές, καθημερινές, ανθρώπινες που μας έχουν λείψει, έχουν ληλητηθεί από τους σύγχρονους ρυθμούς ζωής. Έχουμε χάσει το δρόμο, ποιός θα μας δείξει το σωστό δρόμο, τον πραγματικό

Θεόδωρος Κ. Μπαργιάννης

δρόμο της αξιοβίωτης ζωής; Η θεία - Σάβα μπαίνει γαίνα στο σπίτι σαν κάτι να έψαχνε. Δεν την έπιανε ο τόπος, δε λάρωνε. Σεβάσμιο, μεγαλόπρεπο σπάραγμα, καντήλι αναμμένο σε ερημικό εξωκλήσι η φροντίδα της δόλιας μάνας.

- Φωτεινή, πες του, ακούς σε σένα μιλάω, μιλά στο Θόδωρο να ρίξει κάτι απάνω του, εδώ είναι βουνό δεν είναι κάμπος.

Η πάντα γλυκιά και ευγενική Φωτεινή κοίταξε με τ' αετήσια μάτια την πεθερά της και με χαμόγελο μικρού παιδιού αποκρίθηκε:

- Θα του πω μητέρα, μην ανησυχείς.

Η Φωτεινή, μεγάλης αξίας γυναίκα, σπάνιος άνθρωπος αρετής, έσπευσε να παρακαλέσει τον άνδρα της και να διαβάσει τους τυραννικούς λογισμούς της τέτα-Σάβας.

- Θόδωρε, ρίξε κάτι απάνω σου.

Ασε αυτά που ξέρεις, εδώ είναι βουνό.

Ένας περαστικός που άκουσε την κουβέντα, αφού καλησπείρισε, έκανε το σχολίο του.

- Θόδωρε, σε προσέχουν, καλότυχος!

- Τα παιδιά θέλουν πάντα προστασία κι εγώ όπως βλέπεις την έχω.

Είπε και ξεσπά σε ένα γέλιο ηχηρό, αυθόρμητο, πηγαίο, ευαρέσκιας, ευτυχίας και σαρκασμού.

Οι βασικές γραμμές που συνθέτουν την προσωπογραφία του Θόδωρου αυτό που από ξενομανία λέμε πορτρέτο είναι: Η ανθρωπιά, δηλαδή η συμπεριφορά που ταιριάζει σε αληθινό σε ψυχικά καλλιεργημένο άνθρωπο. Η επιστημονική κατάρτιση στον τομέα της ειδικότητάς του. Η εργασία

δηλαδή η διάθεση σωματικών και πνευματικών δυνάμεων για την παραγωγή έργου. Ακόμη ήταν άριστος οικογενειάρχης, σωστός σύζυγος και πατέρας. Και επιστέγασμα όλων, τον συνόδευε η χαρά της δημιουργίας, το πηγαίο γέλιο.

Το γέλιο του Θόδωρου προερχόταν από πολλά π.χ. από τον αθεράπευτα τρελό κόσμο που ζούσε στην εποχή μας. Ο Θόδωρος έβλεπε μακριά και βαθιά, κάτω απ' την κορδέλα των φαινομένων. Στα δρώμενα πετούσε το έξυπνο σχολίο και σε μερικά σημεία τη λεπτή ειρωνεία και μετά ξέσπαγε σε ηχηρό γέλιο που έκανε κέφι, χαρά, αφροντισιά. Παρά ταύτα στη συνείδησή του υπήρχε πόνος για τα κακώς κείμενα και ανησυχούσε για την επιβίωση του τόπου μας σε καιρούς καταναλωτικής υστερίας και πνευματικής ατονίας. Αυτά όχι θεωρητικά, αλλά στην πράξη. Ο Θόδωρος ήταν μαχητής, αγωνιστής, λεβέντης, παλικαρί!

Ο κόσμος πηγαίνονταν στα

λιθόστρωτα δρομάκια. Γι' αυτή την κίνηση του χωριού ο Θόδωρος είχε μοχθήσει, πονέσει και είχε όνειρα. Οι άνθρωποι, οι διαβάτες, οι περαστικοί έκαναν πραγματικότητα την απαντοχή του

χαμού, του νόστου. Τα φτερά της χαράς τους τα προσέγγιζε ακόμη και τα αδιάφορα τοπία του ονείρου, αρκεί να είχαν σκηνικό το κεφαλοχώρι μας Καλαρύτες.

Καλαρύτες: ηχηρή μορφή που θυμίζει μεγάλα ιστορικά και πολιτιστικά πετάγματα του τόπου μας. Πρωτοποριακή έκφραση με χειροπιαστή συνείδηση στο «πρέπον». Μοιράζεται την αγάπη, τον μόχθο, τον αγώνα του υψηλού και υποβλητικού που εξανθρωπίζει τη ζωή.

Ο αγέρας παίζει με τα φύλλα της σκαμνιάς. Τα στραγαλιανά δεν έχουν ωράριο στα τραγούδια τους. Οι μολόχες και τα σχίνια των δρόμων σιγοψιθυρίζουν τα δικά τους. Ταξιδεύουν στο δικό τους δρόμο.

Βιαστικός ο Τόφης απ' την Πλάκα πηγαίνει για τηλεφώνημα περιμένει τα παιδιά απ' τα Γιάννινα.

- Καλησπέρα, τι τα λέτε; - Καλώς το Χριστόφορο, έλα για καφέ. Πραγματικός φίλος ο Χριστόφορος και πιστός.

- Παιδιά, μην επιμένετε, βιάζομαι για το τηλεφώνημα. Θα ανταμώσουμε... Ο Θόδωρος ήταν φίλος, αγαπητός, ακριβός. Μεγάλης αξίας άνθρωπος!

Τώρα, αχ τώρα, με την κοίμησή του όλα αυτά έγιναν ανάμνηση, επανερχόμενο στη μνήμη, θύμιση, αλλά ανάμνηση ημέρας, ήλιου, περιήφανης και δημιουργικής ζωής με υψηλό περιεχόμενο.

Τα ανωτέρω δεν είναι μια τυπική συγκινησιακή έκφραση, ένα μεθύσι του λόγου, ένα πεζό τραγούδι που ντύνει τα ορατά σχήματα και τη μαγεία τους. Είναι η δραματική αναζήτηση και προσέγγιση στον υπερβατικό χώρο του αλησμόνητου φίλου Θεόδωρου Μπαργιάννη που έφυγε για πάντα από κοντά μας σε ώρα ωριμότητας.

Είχε πλείστα να προσφέρει στη φαντασία του, στην Πατρίδα, στον τόπο. Αλλά...

Καλό ταξίδι ακριβέ μου φίλε Θόδωρε.

Ιωάννης Γ. Θεοχάρης

Απ' ότι θυμάμαι έτσι σκόρπια

Γράφει ο Αποστόλης Ζώγκος

Όταν βρίσκομαι στις Καλαρύτες και όταν δεν βρίσκομαι (στην 2η περίπτωση νοερά) τις ώρες της ρέμβης, τα μάτια μου κοιτάνε την Πουλιάνα, κάθε άποψη από διαφορετική γωνία του χωριού και τα γύρω βουνά. Συχνά πηγαίνω στο Γκόντρο για να βλέπω ακόρταγα από εκεί τη χαράδρα, το ποτάμι, τ' απαράμυλλο δάσος της Πουλιάνας, τ' απέναντι έλατα, την Κακαρήσσα και το Τζουμέρκο. Από εκεί όλα αυτά είναι πιο κοντά και με τα καλά έρχονται 8 φορές πιο κοντά.

Αυτά παίρνουν μεγαλύτερη διάσταση όταν πηγαίνω κάτω από τον Αγ. Χριστόφορο, στο σημείο που ο δρόμος στρίβει αριστερά. Εκεί υπάρχει μια προεξοχή βράχου, που μοιάζει σαν εξέδρα. Σ' αυτή τη θέση με έλκει το μαγευτικό τοπίο που η ομορφιά του πάντα με θέλγει.

Τώρα που γράφω θυμήθηκα (άλλωστε αυτός είναι ο τίτλος του γραφτού μου) μια πολύ, για μένα, συγκινητική στιγμή. Πριν 2-3 χρόνια ένα απόγευμα βρέθηκε καθισμένος σ' αυτή την εξέδρα. Ο ήλιος κόντευε να δύσει. Όλη αυτή η, αφαντάστου κάλους, χαράδρα αλλού φωτιζόταν από τον ήλιο και αλλού όχι. Αυτές οι φωτισκίσεις δίνουν μια άλλη μαγευτική διάσταση, που δεν μπορώ με λόγια να την περιγράψω.

Σ' αυτή την ομορφιά τ' ανθρώπινο χέρι και η τεχνική είχαν προσθέσει και αυτοί μια οπτική. Μια πινακίδα σε χρώμα μπλε, διά μέσου των βράχων, αλλού ευθεία και αλλού τεθλασμένη. Περνούσε και δίπλα μου στην εξέδρα και κατέληγε στο Γκόντρο και στην Πλάκα. Αυτή η πινακίδα σε ένα τμήμα της τώρα το χρώμα της είναι ανθρώπινο. Αυθόρμητα ψιθύρισα: «Νυν απολύεις τον δούλο Σου Δέσποινα». Οι φωνές από τα καλά που κοιτούσα θόλωσαν από δάκρυα μεγάλης συγκίνησης.

Σίγουρα μεγάλη συγκίνηση. Βέβαια το δρόμο δεν τον έβλεπα για πρώτη φορά, αλλά ίσως εκείνο το «νυν απολύεις», που εκείνη τη στιγμή το εννοούσα, λέω να το ανακαλέσω για να μπορέσω να δω και το υπόλοιπο τμήμα του δρόμου ασφαλτοστρωμένο και πάλι βλέπω.

Ο δρόμος αυτός, που σήμερα είναι ένα πραγματικό γεγονός, τον ονειρευόμασαν χρόνια και χρόνια και χρειάστηκαν αγώνες και αγώνες πολλών ανθρώπων.

Θυμάμαι πάλι (έτσι σκόρπια δεν είπαμε) εκεί, το 1972-73, υπήρχε μια έξαρση για συγκρότηση συλλόγων σ' όλα τα χωριά. Οι Καλαρυτιώτες στα Γιάννινα ανανέωσαν τον από το 1928 σύνδεσμο «Η Πίνδος» και είχε οριστεί η πρώτη Συνέλευση στην Αίθουσα «Σίνε-Μπίτα». Η Αίθουσα έλαμπε από φώτα και πολυπληθές χαρούμενο πρόσωπα. Μαζί τους ήμουν και εγώ, ως εκπρόσωπος του υπό συγκρότηση Συλλόγου των εν Αθήναις Καλαρυτιωτών.

Στο Προεδρείο ήταν ο Χρ. Κωστα-

δύμας, Αχ. Ζάγκλης, η κ. Μπίτα, οι κ.κ. Θεοχάρης, Δημοσθένους και άλλοι ομιλητές, που όλοι τους σκοπούσαν ενθουσιασμό. Χωρίς να το περιμένω με κάλεσαν στο βήμα. Θα απομονώσω λίγα λόγια από την ομιλία μου, που τα θυμάμαι ακόμη, αυτολεξεί σχεδόν: «...Εκείνο που προέχει είναι δρόμος, δρόμος, δρόμος. Αυτό είναι και εξοχική υποχρέωση του Κράτους και δεν θα πάψουμε να το ζητάμε, αλλά θα στηριχθούμε και στις δικές μας δυνάμεις. Θα τριφύουμε τους βράχους με τα δόντια μας, λέω δε με τα δόντια για να δώσω έμφραση, χωρίς τούτο να είναι και τόσο σχήμα λόγου. Θα κρατήσουμε τροφή από τα δόντια μας και θα ταΐσουμε τα χαλιόβινα δόντια που η τεχνική μας παρέχει...». Δεν ήμουν και τόσο αφελής που να πιστεύω πως με πενταροδεκάρες θα γκεμίζαμε τα βράχια, λέγοντας τη μαγική λέξη «μέρισε βράχε να διαβώ», αλλά να κινητοποιηθούμε ομαδικά ή και μεμονωμένα, όποιος μπορούσε, προς κάθε κατεύθυνση. Στην Αθήνα είχαμε συγκεντρώσει ένα ποσό χρημάτων, το οποίο τους το παρέδωσα για να το χρησιμοποιήσουν όπου δει, για το σκοπό αυτό. Οι κινητοποιήσεις έχουν αρχίσει με συχνές δημοσιεύσεις στον Τύπο. Στα Γιάννινα ο Ζαγκλής, ο Κωσταδύμας, ο Θεοχάρης και στον Αθηναϊκό Τύπο εγώ. Μάλιστα, με ένα κείμενο, που έδωσα στον Δ. Ψαθά, στα «Νέα», καυστικότητα όπως ήταν, το σχολίασε με τίτλο «Δύο κεφαλοχώρια ιστορικά χωρίς δρόμο!»

Η οδός προς τον Τύπο δεν απέδωσε, τουλάχιστον όμως γνωστοποιήθηκε το θέμα. Σκέφθηκα λοιπόν την οδό της ευθείας, που ως γνωστόν είναι συντομότερα πάσης άλλης. Επιστρέφοντας τον Γ. Τριανταφύλλου, που βρέθηκε στην Αθήνα, που επισκεφθήκαμε έναν Υπουργό που ήταν το δεξί χέρι του Προθυπουργού. Μας απάντησε ότι δεν υπάρχουν πιστώσεις και το επανέλαβε με μια χειρονομία μάλλον περιφρονητική. Του ανταπάντησα, μα αν υπήρχαν δεν θα ερχόμασταν να σε προσκυνήσουμε. Φύγαμε άπρακτοι. Αφού δεν απέδωσε η ευθεία, σκέφθηκα την τεθλασμένη, όπως κάνουν στο μπυλάρο, κτυπούν φάτσο τη μια μάλα για να κτυπήσει την άλλη αυτή που θέλουν.

Με ρομαντική διάθεση ξεκίνησα να παρόν, αλλά αλλού με βγάλαν αυτοί οι δρόμοι. Ας είναι, για όσους δεν τα ξέρουν και κυρίως για τους νέους, που εύχομαι και ελπίζω να μας ξεπεράσουν. Εδώ θυμάμαι πως έκλεισα την ομιλία μου στην Αίθουσα του Παρισσού, που έκει ως εγώ: «...Το όνομα Καλαρύτες κατά μια εκδοχή, πηγάζει από το κάλλος που ρέει, ας μην αφήσουμε εμείς οι κληρονόμοι του και οι επερχόμενες γενιές να καταρρεύσει, με την ευρύτερη έννοια βέβαια...». Σ' αυτή την

Αίθουσα, σε μια Καλαρυτιώτικη συνέντευξη, είχαμε καλέσει και την Λίνα Τσαλδάρη, ως Καλαρυτιώτισσα βέβαια. Το κάρπικε και σε άλλες συναντήσεις όλο και γινότανε πιο ζεστή μαζί μας. Αυτό μου ενίσχυσε τη σκέψη να την επισκεφθώ, θέτοντας το καυτό μας θέμα. Να και βρέθηκε στο σπίτι της σε μια γωνιά ενός δωματίου με Καλαρυτιώτικα σπάνια παλιά αντικείμενα, κληρονομιά από τον πατέρα της. Τόσο το περιβάλλον, όσο και η καλωσύνη υποδοχής, με διευκόλυναν να μω στο θέμα. Η απάντησή ήταν: «Κ. Ζώγκο, εγώ γήρασα πλέον, δεν μπορώ ν' ασχολούμαι με τέτοια θέματα». Με διαπέρασε ένα ρίγος, δεν περίμενα μια τέτοια κοφτή απάντηση. Κάθισα λίγο ακόμη για να μη φανεί η δυσαρέσκεία μου, η οποία φαίνεται ότι δεν της διέφυγε από την διεισδυτική ματιά της. Η εντύπωση αυτή ανετράπη μετά από μερικές ημέρες. Σίγουρα το Καλαρυτιώτικο φιλότιμο την παρότρυνε να αναθεωρήσει τη στάση της και ενήργησε δραστη. Στις 26 Ιουλίου, ημέρα της Αγίας Παρασκευής, κατά τις 10 το πρωί, με πήρε τηλεφώνω και είπε: «Κύριε Ζώγκο έχω ένα πολύ ευχάριστο να σας αναγγείλω. Πριν από μερικές μέρες πήρα τον Υπουργό Δημοσίων Έργων, κ. Στράτο, και τον παρακάλεσα για το θέμα ΜΑΣ και σήμερα, πριν λίγο, μου ανήγγειλε ότι υπέγραψε απόφαση για πίστωση 10 εκατομμυρίων, να πάτε να τον ευχαριστήσετε». Και βέβαια θα πάω, απάντησα, αλλά πρώτα όμως σε σος χίλια ευχαριστώ από εμένα και από όλους τους Καλαρυτιώτες, που θα σας ευγνωμονούμε όχι μόνο εμείς, αλλά και οι καπνότες εσείς.

Το ποσό αυτό την εποχή εκείνη ήταν τεράστιο. Αμέσως, τηλεφωνικώς, το ανήγγειλα στον κ. Χρ. Μπαργιάννη και κ. Μπίτα. Πρόεδροι Κοινοβίου και Συνδέσμου αντίστοιχα, και επιπλέον τους είπα να στείλουν τηλεγραφικός ευχαριστήρια στην κ. Λίνα και κ. Στράτο. Τα μηχανήματα ξημέρωσαν στο έργο. Τα βράχια υποχωρούσαν, το ένα μετά το άλλο, υπάκουα στα φουρνέλα και στα χαλιόβινα απειλητικά δόντια. Ένας βράχος όμως δυστρόπησε και από το θυμό του από γκρίζος έγινε μαύρος. Δεν αφογκράστηκαν αυτά που τους έλεγε, ότι αν τα βάλει μαζί μου θα το πληρώσατε. Και το πληρώσαν για τα καλά, πέφτοντας,

ευτυχώς πάνω στο ακριβό μηχανήμα, που κατεστράφη, και όχι στους εργαζόμενους. Κακή μελέτη; Κακός υπολογισμός; Αστάθμητοι παράγοντες; Το βέβαιο είναι ότι καθυστέρησε για πολύ το έργο. Τα βάσανά μας δεν τελείωσαν. Θα έχουμε την ευκαιρία ίσως άλλη φορά να τα ξαναποιούμε.

Τώρα, ας πεταχτούμε εκεί, στο 1981. Ο Σύλλογος στην Αθήνα είχε συγκροτηθεί. Εγώ μετείχα μόνο στην πρώτη παρθενική Διοίκηση. Προέβρεπα τους νεότερους. Η επόμενη, η μεθεπόμενη Διοίκηση, δεν θυμάμαι, απεφάσισαν να στήσουν στην Πλατεία των Καλαρυτιωτών την προτομή του Σπύρου Λάμπρου, τιμής ένεκεν, αλλά κυρίως να δείξουν την ευγνωμοσύνη τους, δι' αυτού του τρόπου, στην κόρη του Λίνα, που με την παρέμβασή της κόντευε να ολοκληρωθεί το όνειρο τόσων χρόνων. Το παρήγγειλαν σε έναν καλλιτέχνη γλύπτη, σε υλικό μπρούντζο, που ο χρόνος δεν το διαβρώνει. Αυτό δεν της το είπαν, το κράτησαν για έκπληξη. Ένα απόγευμα την πήγαν στο στούντιο του καλλιτέχνη. Αντικρύζοντας την προτομή ενθουσιάστηκε και έκλαψε από συγκίνηση. Για να πάει όμως στις Καλαρύτες, για τα αποκαλυπτήρια, ένας μόνο τρόπος υπήρχε, το ελικόπτερο. Αυτό το φρόντισε η Κα Μαλάμου, ανειμιά της. Έτσι λοιπόν βρέθηκε στις Καλαρύτες. Εγώ, αυτή την εποχή, βρίσκόμενος στην Αθήνα και της έστειλα το ακόλουθο τηλεγράφημα:

«Σήμερα, νοερά, βρίσκομαι κοντά σας, στους συμπατριώτες μας και στον αγαπημένο μου τόπο, που εφεξής και στο διηνεκές θα κρατάει στην αγκαλιά του την προτομή του Σπύρου Λάμπρου».

Γυρίζοντας στην Αθήνα αρρώστησε πολύ βαρεια και θυμήθηκα τι μου είχε πει πριν 2-3 μήνες. «Ντρεπόμαι κ. Ζώγκο που ζω ακόμη», λέει και περίμενε να κάνει στις Καλαρύτες το τελευταίο της ταξίδι της ζωής. Μετά 28 ημέρες πέρασε τον Αχέρonta.

Αυτά τα λόγια για μη μολύνουν. Απ' οστ. Ζώγκος.

«ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
 εκδόσεις: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΚΑΛΑΡΥΤΩΝ «Η ΠΙΝΔΟΣ»
 ΔΩΔΩΝΗΣ 7 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ (45221) - ΤΗΛ - FAX: 37440
Συντάσσεται από επιτροπή
 Επιμέλεια Εκδόσεως από 1985 έως 16-1-1997
+ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΠΑΡΓΙΑΝΝΗΣ
 Πληροφορίες-Επιμέλεια Εκδόσεως-Συνδρομές-Εμβάσματα
κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ Β. ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ
 Τηλεφώνου 9 - Ιωάννινα (45333) τηλ. (0651) - 25943
 Τα έξοδα εκτύπωσης και διακίνησης
 της εφημερίδας, καλύπτονται από τις **προαιρετικές**
εισφορές μελών και φίλων μας
• ΜΟΝΤΑΖ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Π. ΜΠΟΥΡΗΣ - Π. ΣΤΡΑΤΟΣ Ο.Ε
 Στοά Ορφεία - Ιωάννινα
Τηλ.: 77433 - 25634 - FAX: 77871

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Πατριωτικού Συνδέσμου Καλαρρυτών «Η ΠΙΝΔΟΣ»

Συνελθόν εκτάκτως σήμερα 16 Ιανουαρίου 1997 επί τω θλιβερό αγγελματι του θανάτου του αιμνήστου ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΜΠΑΡΓΙΑΝΝΗ εκλεκτού και διακεκριμένου συμπατριώτη μας, επιστήμονος και επί σειρά ετών Πρόδρου και δραστήριου μέλους του Συνδέσμου μας αποφασίζει ομόφωνα τα παρακάτω:

1. Να παρακολουθήσει σύσσωμο την κηδεία.
2. Να καταθέσει στεφάνι επί της σορού του,
3. Να εισηγηθεί σε έκτακτη γενική συνέλευση του Συνδέσμου, όπως η αίθουσα του χορευτικού μας Ομίλου, επί της οδού Λαμποβιτιάδ 3, στα Ιωάννινα, ονομαστέι αίθουσα ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΜΠΑΡΓΙΑΝΝΗ.
4. Να καταθέσει το ποσό των 50.000 δραχμών, για την επισκευή του Αγίου Νικολάου Καλαρρυτών.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
ΚΩΝ/ΝΟΣ Β. ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ

Ο Γενικός Γραμματέας
ΣΠΥΡΙΔΩΝ Γ. ΜΟΥΣΑΦΙΡΗΣ

Ιωάννινα 13-3-97

Προς

Τους Υπευθύνους Έκδοσης της Εφημερίδας

1. «Καλαρρυτιώτικα Νέα» - Ιωαννίνων

Στη συνέχεια προηγούμενων ανακινώσεών μας, σχετικά με την οικονομική ενίσχυση των συμπατριωτών μας και φίλων του χωριού μας, αισθάνομαι την υποχρέωση να σας ευχαριστήσω εκ μέρους του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου, του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Καλαρρυτών, για την προσπάθεια που καταβάλλει η εφημερίδα σας, σχετικά με την συντήρηση και ανακαίνιση του ανωτέρου Ναού και όλους, όσους μέχρι σήμερα βοήθησαν και θα βοηθήσουν μελλοντικά στο θεάρεστο αυτό έργο του Ναού μας, και ακόμη όσους συνέβαλαν στην πώληση και αγορά του Ημερολογίου 1997, που εξέδωσε το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ναού μας.

Με την ευκαιρία σας γνωρίζουμε τα ονόματα συμπατριωτών και φίλων του χωριού μας, που μέχρι σήμερα προσέφεραν οικονομική ενίσχυση, είναι τα εξής:

1. Οι Αδελφοί Σπύρος και Ορέστης Π. Μπελλάλης, από Λάρισα και Μεσολόγγι, το ποσό των είκοσι χιλιάδων δραχμών (20.000), στη μνήμη του συμπατριώτη μας Λυκεiάρχη Θεόδωρου Μπαργιάννη.

3. Ο Πατριωτικός Σύνδεσμος Καλαρρυτών «Η ΠΙΝΔΟΣ» από τα Ιωάννινα, το ποσό των πενήντα χιλιάδων δραχμ. (50.000), στη μνήμη του συμπατριώτη μας Θεόδωρου Μπαργιάννη.

3. Ο κ. Ενώγγελος Μητρογιώργος, από τα Ιωάννινα, το ποσό των δέκα χιλιάδων δραχμ. (10.000).

4. Οι κ.κ. Αναστασία και Βασίλειος Θεοδώρου Σταματάκη, από τα Ιωάννινα, το ποσό των είκοσι χιλιάδων δραχμ. (20.000), στη μνήμη του συζύγου και πατέρα, συμπατριώτη μας Θεόδωρου Σταματάκη και αδελφών αυτού.

5. Ο Σύλλογος Καθηγητών Κλασικού Λυκείου Ιωαννίνων το ποσό των τριάντα έξι χιλιάδων δραχμ. (36.000), στη μνήμη του συναδέλφου των Λυκειάρχων, συμπατριώτη μας Θεόδωρου Μπαργιάννη.

6. Ο κ. Χρήστος Απ. Μπεσίρης, από τα Ιωάννινα, το ποσό των τεσσάρων χιλιάδων δραχμ. (4.000), στη μνήμη του συμπατριώτη μας, Λυκειάρχη, Θεόδ. Μπαργιάννη.

7. Η κ. Πολυτίμη Σιάμου - Ταμπάκη, από τη Θεσσαλονίκη, το ποσό των είκοσι χιλιάδων δραχμ. (20.000), στη μνήμη των γονέων της. Γεωργίου Σιάμου και Αγγελικής, το γένος Γιάκου.

8. Ο κ. Γεώργιος Ιωάννη Παπαβασιλείου και η σύζυγός του Μπέτυ, από τα Ιωάννινα, το ποσό των δέκα χιλιάδων δραχμών (10.000), στη μνήμη του συμπατριώτη μας Θεόδωρου Μπαργιάννη.

9. Ο κ. Αντώνιος Αρ. Ζαρίμπας από τα Γιάννενα το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) δραχ. στη μνήμη του συμπατριώτη μας Θεόδωρου Μπαργιάννη.

Επίσης κάνουμε γνωστό στους συμπατριώτες μας ότι, στις 27-2-97, σε συνεργασία με τον Πρόεδρο της Κοινότητας Καλαρρυτών κ. Νικ. Γκατζόγια, υποβάλαμε την εκπονηθείσα, από τους διακεκριμένους και έμπειρους Αρχιτέκτονες Αδελφούς Γεώργιο και Άγγελο Παπαγεωργίου (ο πρώτος γαμβρός μας), μελέτη αποκατάστασης του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Καλαρρυτών, στην Ανώνυμη Εταιρεία Αγροτικής Ανάπτυξης «ΗΠΕΙΡΟΣ», για να επιχορηγηθεί από το πρόγραμμα LEADER II, και προς αυτή την κατεύθυνση εντείνονται οι προσπάθειές μας, ώστε να τύχει της εγκρίσεώς της.

Η ίδια μελέτη θα υποβληθεί και στο Υπουργείο Πολιτισμού, μέσω της Ιεράς Μητροπόλεως Αγίας.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία
Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
και ευχαριστίες
Για το Εκκλησιαστικό
Συμβούλιο του
Αγίου Νικολάου Καλαρρυτών
Ο Εκκλησιαστικός Σύμβουλος
Δημήτριος Κ. Μπισδάκης

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

του Προέδρου του Συνδέσμου

κ. ΚΩΝ/ΝΟΥ Β. ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗ

Για τον αείμνηστο Θεόδωρο Μπαργιάννη

Βαρύς ο κλήρος που έλαχε σήμερα σε μένα, αγαππé μου και αξέχαστε Θόδωρε να σ' αποχαιρετίσω στο αιώνιο ταξίδι σου. Γιατί αναγκάζομαι να μεταφέρω ΟΧΙ μόνο τη δική μου βαθύτατη θλίψη και οδύνη για τον αδόκητο θάνατό σου και μάλιστα στην πλέον κρίσιμη και δημιουργική καμπή της ζωής σου, αλλά και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Πατριωτικού Συνδέσμου Καλαρρυτών «Η ΠΙΝΔΟΣ», του οποίου υπήρξες εκλεκτό και δραστήριο μέλος και όλων των συμπατριωτών μας που θρηνούν τον άδικο θάνατό σου. Θρηνούν για τον εκλεκτό και διακεκριμένο συμπατριώτη, τον εξαίρετο επιστήμονα και οικογενειάρχη, τον αναντικατάστατο φίλο, τον άνθρωπο της συνεπούς και αδιάκοπης προσφοράς.

Κηδεύει σήμερα η Αγία Πνεύματός μας μια εξέχουσα φυσιογνωμία των γραμμάτων, έναν υποδειγματικό εκπαιδευτικό και οικογενειάρχη που διακρίθηκε πάντοτε για τη σοβαρότητά του, το αδαμάντινο ήθος του, τον ευγενή δυναμισμό του και την αξιοζήλευτη συνέπιά του.

Υπήρξε ο αείμνηστος Θεόδωρος Μπαργιάννης ένας αθόρυβος εργάτης του Πνεύματος, ένας ανήσυχος ερευνητής της Ιστορίας του χωριού μας, ο άνθρωπος που μέχρι και λίγες ημέρες πριν από τον αδόκητο θάνατό του, ζούσε με την αγωνία της απρόσκοπτης έκδοσης των «Καλαρρυτιώτικων Νέων» της εφημερίδας του Συνδέσμου μας, την επιμέλεια της οποίας είχε, επιτυχώς, επί μια ολόκληρη 12ετία.

Υπήρξε ο αγαππτός Θεόδωρος Μπαργιάννης ένας άνθρωπος αυθεντικός με αίσιαση μέσα του τη βούληση της αρετής, της φιλαλληλίας, της πραότητας και της συνέπειας, εμπνεόμενος σε όλη τη σύντομη ζωή του από ένα αφιλοκερδή, μειλίξιο και μαζί περήφανο Καλαρρυτινό Πατριωτισμό, Καλαρρυτινός ακέραιος, συνειδηση φωτεινή και φωτίζουσα ανάστημα που εξέικε και στην επιστήμη του αλλά και στη ζωή μας.

Και υπήρξε και ένας φίλος ακριβός, μοναδικός και αναντικατάστατος, φίλος γενναίοκαρδος και συνεπέστατος, που διέκεχε τριγύρω του ένα φως και μια ευγένεια που δεν ξεχνιούνται.

Τώρα που ανηφορίζει η μειλίξια και ευγενής ψυχή του, προς τους κύκλους του παραδείσου, εμείς οι φίλοι και συμπατριώτες του με θλίψη και οδύνη νιώθουμε τη ζωή μας να αδειάζει από ένα πολύτιμο και ανατικατάστατο πρόσωπο, όπως ο αγαππτός Θεόδωρος Μπαργιάννης.

Εύχομαι στον πανάγαθο Θεό να χάρισει την εξ ύψους παρηγορία στην εξαίρετη βαρυνεμένη σύζυγό του Φωτεινή, στις δύο εκλεκτές κόρες του και σ' όλους τους συγγενείς του.

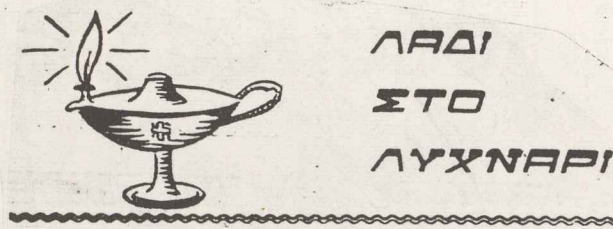
Το δε κάμα της γιαννιάτικης γης που θα τον σκεπάσει να είναι ελαφρύ.

Αιώνια η μνήμη σου, αγαππé μας και παμφίλιτε Θόδωρε. Πάντα θα σε θυμάσαστε με αγάπη και τα καλύτερα των αισθημάτων μας.

Γεωργίου Ευ. Τσίλη
Ιστορικού - Φιλολόγου
Λυκειάρχη

Στο συνάδελφο Θεόδωρο Μπαργιάννη
Λυκειάρχη του 2ου Λυκείου Ιωαννίνων

Κλαίνει της Πίνδου τα βουνά, πενθούν οι Καλαρρυτές λυπητερά εσήμανε και του χωριού η καμπάνα σ' όλους τους φίλους και γνωστούς έπεσε βουβαμάρα. Θρηνούν εσένα, Θόδωρη, που μίσηπες στον Άδη μέσα στο καταχέιμωνο, πριν λυώσουνε τα χιόνια κι ανθήσει ο γράβος και η οξυά και έρθουν τα χελιδόνια που ο χάροντας σε άρπαξε μέσα απ' τους δικούς σου, τη λατρευτή σου Φωτεινή, τις δυο γλυκές σου κόρες, απ' τον Σχολειού σου τα παιδιά, που τόσο αγαπούπες βυθίζοντας το σπίτι σου στην πίκρα και στον πόνο. Ήσουν συνάδελφος αγνός, φιλόξενος, κεφάτος, που είχες μέσα στην καρδιά πάντα τους Καλαρρυτές με τα χιονόδαρτα βουνά τα όμορφα λιβάδια. Τα γίδια και τα πρόβατα, τις ράχες και τα σιάδια, εκεί, που οι άνθρωποι μιλούν με τα πουλιά, τ' αγρίμια, που ηχούν τα κυπρινοκούδουνα, σ' όλα τα κορφοβούνια, μακριά απ' της πόλης τη βοή, που όλα είναι ξένα. Ωρα καλή σου εύχομαι στο μακρινό ταξίδι. Να 'ναι το χώμα σου ελαφρύ στις λήμνης το λιμέρι. Κανένας, φίλε Θόδωρη, τη μοίρα του δεν ξέρει πότε ο χάρος τον καλεί χωρίς αυτός να θέλει.

Οι πρόσφατοι κρίκοι της αλυσίδας αγάπης και τα καινούργια φτερά για το Σύνδεσμο και την εφημερίδα μας είναι:

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «Κ.Ν.»

- Ο Ιωάννης Γ. Θεοκάρης δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) στη μνήμη του αξέχαστου φίλου του Θεόδωρου Κ. Μπαργιάννη Λυκειάρχη.

- Ο Θεολόγος Κ. Σαββίδης που υπηρετεί στην Καλαμάτα δύο χιλιάδες πεντακόστιες (2.500 δρχ.).

- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο κ. Δημήτριος Βλαχοδήμος, που διαμένει την Ελασσάνα.

- Είκοσι χιλιάδες (20.000 δρχ.) ο κ. Νικόλαος Παπανδρέου και η σύζυγός του Έλενα Μπαϊκούση - Παπανδρέου, που διαμένουν στα Γιάννενα, στη μνήμη των παππούδων τους Ευαγγέλου και Έλενας Μπαϊκούση.

- Δεκαπέντε χιλιάδες (15.000 δρχ.) η κ. Πολυτίμη Σιάμου - Ταμπάκη, που διαμένει στη Θεσσαλονίκη, στη μνήμη του συζύγου της Αθανασίου Ταμπάκη και του αδερφού της Ιωάννη Σιάμου, που κάθικαν το 1996.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

♦ Ο Ειδικός Γραμματέας του Συνδέσμου μας κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΚΟΓΚΑΚΗΣ του Θεόδωρου, καθηγητής Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, αρραβώνιασε με την εκλεκτή της καρδιάς του κ. ΝΑΤΑΣΙΑ ΠΑΖΑΪΤΗ, καθηγήτρια της Γαλλικής Φιλολογίας από την Καλαμπάκα. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου μας συγχαίρει θερμά τόσο το εκλεκτό ζεύγος των μνηστευμένων όσο και τους οικείους τους και εύχεται «ΚΑΛΑ ΣΤΕΦΑΝΑ».

ΘΑΝΑΤΟΙ

♦ Πέθαναν στην Άρτα και Πάργα αντιστοίχως οι εκλεκτές και καλοκάγαθες συμπατριώτισσές μας ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΓΟΡΓΟΛΗ και ΦΕΒΡΩΝΙΑ ΒΕΛΕΜΕΖΗ. Ο Σύνδεσμός μας συλλυπείται τους οικείους τους και τους συγγενείς τους και εύχεται να είναι η μνήμη τους αιώνια.

Συνενώσεις Κοινοτήτων σε Δήμους

Ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Αλέκος Παπαδόπουλος ανακοινώνει το πρόγραμμα που συντάζει το Υπουργείο του με την ονομασία «ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ» και αφορά στις υποχρεωτικές συνενώσεις των Κοινοτήτων σε Δήμους.

Με βάση το πρόγραμμα αυτό στο Νομό Ιωαννίνων εξαιρούνται των υποχρεωτικών συνενώσεων μόνο πέντε ορεινές κοινότητες. Αυτές είναι του Βραδέτου, των Καλαρρυτών, του Ματσουκίου, του Σαρράκου και της Αστομηλίστας. Οι λόγοι που επέβαλαν τη μη συνένωσή τους είναι ότι είναι «χειμαζούρες», και παρουσιάζουν ορισμένες ιδιαιτερότητες από γεωγραφικής και ιστορικής πλευράς.

ΝΩΠΕΣ ΜΝΗΜΕΣ

Λαβόμενη Σταυρατέ της Πίνδου
ξίπνα, ξίπνα σου λέω, ξίπνα να αφουγκραστείς
να ακούσεις, να δεις τούτο το κόσμο που
στέκεται απορρήμονος γύρω σου. Ποιάς μοίρας το
άδικο χέρι τέντωσε το φαρμακερό δοξάρι για
να σε σημάδψει, και σε λάβωσε. Σε λάβωσε

θανάσιμα. Το βλέπω, το νιώθω, ακουγόμενα
το βαριανόσημα στο στήθος σου, φεύγεις,
και γω, μαρμαρωμένος, ανήμπορος, πές μου,
πές μου, απη, πως να σε κρατήσω να μη
πετάξεις;

Φίλε μου γκαρδιακή, στάσου, μη φεύγεις, θαρρώ
πως ξεπέφνες μεσοστράτης, πως κουράστηκες
παράκερα που πας; καμώνεσαι πως δεν μ' ακούς,
όμως το ξέρω καλά, δε με γελάς, χρόνια
τώρα μαζί, πές μου, λουπόν, σε ξεορίζω, γιατί,
γιατί, γιατί,

είμαι έτοιμος να τρέξω στα κορφοβούνια, στα
λαγκάδια, στα γεμάτα, στο Μπάρο στην Τζάμια-
να,

στη Γκούρα, να βρω το αθάνατο νερό, να δροσί-
σω
τα χείλια σου, να γιάνω τον πόνο σου, να σε
κρατήσω.

Συγχώρα μου, Θοδώρα, τούτη τη
παραζάλη μου, όμως, συ που με δασκάλενες
πάντα,
δασκαλένιέ με και τώρα, πές μου. Τι μπορώ να
κάνω για σένα, τούτη την ύστατη στιγμή;

Πίστεψέ με και τη ζωή μου θα 'δνα
σ' αντάλαγμα να σε κρατήσω κοντά μου,
κοντά μας. Το δικό μου αίμα το
αίμα ολωνών μας να τρέξει στις φλέβες σου,
να σε κρατήσουμε,

Αη Νικόλα, προσάτι του χωριού του, του
χωριού μας, συ που νιώθεις τον πόνο κάθε
αδικημένου, βοήθα τον, πριν φύγει, να
δώσει απάντηση, μόνος του, στην προθανάτια
αγωνία του, γιατί θεέ μου, γιατί ποιο
είναι το φταξιμό μου;

Φίλοι μου, μάτρινες τούτου του πρόωρου
χαμού; πείτε μου, εσείς, ποιον έβλαψε
τούτος ο άνθρωπος;

Ποιον ζήμωσε με τα λόγια του και με
τις πράξεις του; Ποιον αδικήσε; Ποιον
κατάταρε; Ποιο χρέος ξεπληρώνει με τον
άδικο χαμό του;

Βαρύ το ζήγισμα πιας τέτοιας αδικίας
από τη μια, μια ζωή χωρίς ψεγάδι,
από την άλλη ένας άδικος χαμός

και στη μέση, όλοι εμείς αδέκαστοι κριτές,
μη ξέροντας σε ποιον να χρεώσουμε την αδικία.
Φίλε μου, έλα μαζί μου έλα να σεργιανήσουμε
μαζί ταδελφικά, αγκαλιασμένοι, όπως πάντα,
κράτα
το χέρι μου και θα σε πάω παντού.

Να τώρα σε πάω στους Καλαρρυτές, ξανάσανε,
στα σοκάκια, στα γκαλιτερίμια του χωριού.

Κουράγιο και φθάσαμε κι που γεννήθηκες
στο σπίτι σου εδώ που ζύμωσες τα παιδικά σου
χρόνια με τα όνειρα της νιότης και είχες
για προζύμη τη φτώχεια, γιομάτη όμως από
αξιοπρέπεια.

Κουράγιο, αδερφέ μου, κουράγιο, έχουμε να
πάμε κι αλλού. Στα δύσκολα φοιτητικά σου
χρόνια στην Αθήνα, στην έδρα του
δασκάλου στη Λάρισα και στα Γιάννενα,
σε βλέπω να διδάσκεις την αλήθεια και
το ίδιο, έτσι όπως τα 'νωθες εσύ, σ' όλη σου
τη ζωή, μη κάνοντας βήμα πίσω.

Τώρα άσεμε να σε πάω εκεί που τόσο
πολ' πόνεσες στο σύλλογο. Ξεδίπλωσε
τη μνήμη σου χρόνια πίσω, τότε που
παλεύαμε με νύχια και με δόντια να τον
κρατήσουμε ψηλά, εσύ, Θοδώρα, έδωσες
κομμάτι απ' τη ζωή σου για να μείνει
ορθός. Και τα κατάφερες. Γιατί ήξερες να
παλεύεις.

Μόνο που τούτη τη στιγμή η πάλη σου
είναι άνιση. Έχεις αντίπαλο το χάρο που
σε χαλεί σ' ένα σεργάνι. Χωρίς επιστροφή,
μέσα σε λιβάδια από σφοδύλη, τα ζώντα σου
για να σε ξεγελάσει, τη λησμοσύνη της ζωής.

Φεύγεις, και ο απόηχος απ' το παρόντό σου
γίνεται και δικό μου παρόντο.

Κόμπος στο λαιμό με πνίγει, θαρρώ
και σένα, έτσι που βλέπω τη γυναικα σου
και τα παιδιά σου, όλες τους ξεπιορεμένες,
να σε κοιτάνε και συ να μην τους κρατίνες.

Πονάει η ψυχή μου, φίλε μου, πονάει πολύ,
φοβάμαι μη τυχόν τα δάκρυα πνέουν τη
φωνή μου και δεν μπορέσω να σου πω
δυό λόγια τώρα που ήλθε η ώρα του αποχωρι-
σμού.

Εκεί πάνω που θα πας, και σε εξορίζω
στην αδερφική μας αγάπη, μη με ξεχάσεις.
Να με θυμάσαι. Το ίδιο θα κάνω και εγώ.
Δε σου λέω αντίο.

Καλή αντίαση.

Χριστόφορος Δογορίτης

Από τις εκδηλώσεις του Συνδέσμου μας

♦ Στις 5 Ιανουαρίου 1997 ημέρα Κυριακή ο Σύνδεσμός μας πραγματοποίησε την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίττας στην ιστορική πλατεία των Καλαρρυτών, για τους συμπατριώτες μας που μένουν στο χωριό μας. Τη σεμνή τελετή ευλόγησε ο ιερέας του χωριού μας Αιδεσιμώτατος κ. Βασίλειος Τάτσης, τον οποίο και ευχαριστούμε θερμά. Την παραμονή το βράδυ 4 Ιανουαρίου 1997 πραγματοποιήθηκε σε καφενείο του χωριού μας παραδοσιακό γλέντι που κράτησε μέχρι τις πρωινές ώρες της επομένης ημέρας, συνοδεία καλλιτεχνών δημοτικής Μουσικής, που κατάγονται από το χωριό μας.

11-1-1997. Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου μας κόβει την πρωτοχρονιάτικη πίττα για τα παιδιά του παιδικού χορευτικού παρουσία μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τα παιδιά του Χορευτικού μας Ομίλου χορεύουν λεβέντικους χορούς στις εορταστικές εκδηλώσεις για την απελευθέρωση της πόλης των Ιωαννίνων στις 21-2-1997

♦ Στις 11-1-1997 ημέρα Σάββατο και ώρα 11 π.μ. πραγματοποιήθηκε στα Γραφεία του Συνδέσμου μας η κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίττας για τα παιδιά του παιδικού χορευτικού και το απόγευμα της ίδιας ημέρας ανάλογη τελετή για το χορευτικό των εφήβων.

♦ Στις 12-1-1997 ημέρα Κυριακή

πραγματοποιήθηκε στα γραφεία του Συνδέσμου μας η κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίττας για τους συμπατριώτες μας μέλη του Συνδέσμου, που διαμένουν στα Γιάν-

19-2-1997. Ο Χορευτικός μας Όμιλος στο λόφο του Ιστορικού Μπιζανίου τιμώντας τις γιορτές για την Απελευθέρωση της πόλεως των Ιωαννίνων.

♦ Στις 19 Φεβρουαρίου 1997 ο Χορευτικός όμιλος τιμώντας την 84η επέτειο από της απελευθέρωσης των Ιωαννίνων, την 21η Φεβρουαρίου 1913, έλαβε μέρος σε λαμπρές εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν, τόσο στο λόφο των οχυρωματικών έργων του Μπιζανίου όσο και στην ιστορική Κοινότητα Μπιζανίου. Ο Χορευτικός μας Όμιλος απέδειξε για μια ακόμη φορά την ποιότητα της δουλειάς του και την πίστη του στη γνήσια πολιτιστική μας παράδοση. Γι' αυτό απέσπασε τα θερμά συγχαρητήρια όλων των παρισταμένων στις εκδηλώσεις.

♦ Στις 21 Φεβρουαρίου 1997 τόσο το παιδικό χορευτικό μας όσο και το ανάλογο των εφήβων έλαβαν μέρος στη μεγα-

5-1-1997 Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου μας κ. Κων/νος Μπαρμπούτης μιλάει προς τους συμπατριώτες μας που παρέστησαν στην κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίττας στην ιστορική πλατεία των Καλαρρυτών

νενα. Σ' όλες τις εκδηλώσεις μας επεκράτησε ατμόσφαιρα εγκαρδιότητας και αντηλλάγησαν θερμές ευχές, για το νέο έτος 1997.

λειώδη παρέλαση που πραγματοποιήθηκε στην κεντρική πλατεία των Ιωαννίνων για την 84η επέτειο από της απελευθέρωσης της πόλεως των Ιωαννίνων. Οι λεβεντόκορμοι νέοι μας χειροκροτήθηκαν θερμά από τους παρισταμένους στην παρέλαση.